

STUDENTSKI LIST

BROJ 3

FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE

LIPANJ 2006.

SADRŽAJ

Fakultet

sporazum o suradnji: APIS IT d.o.o i FOI	000010
FOI CORE aftermath	000011
Studentski dom: od gospodskih do zatvorskih uvjeta	000101
Intervju: Alen Lovrenčić	000111
Imagine cup: Mala škola projektnog menadžmenta ili ekstremno programiranje u punom smislu te riječi	001010
Intervju: Spremačice -	001100

Informatika

Web standardi	001111
Linux: instalacija...	010001
Kako radi SPY++ i sve ostalo...	010011
Šeranje tutorial	010110

Ostalo

Serijs - TV vodič	011000
Prosvjed ili peticija	011100
Paralelni svemir: Zašto kinezi imaju kose oči	011101
Open minded	011111
rEVOLUCIJA	100001
Chilli con carne Mexico tutorial	100101

UREDNIKOVA RIJEČ

Poštovani čitatelji!

Vjerojatno ste do sada već postali skeptični prema glasinama koje govore da će treći broj studentskog lista uopće izaći. Razumljivo, s obzirom na činjenicu da kasnimo 3 tjedna. Opravданje: autori pojedinih članaka kasne i po 2 mjeseca, a oni pak kasne jer imaju obaveze na fakultetu i nadolazeće ispite. Isto kao i mi!

Uglavnom, treći broj smo složili, a već su podijeljeni zadaci i za četvrti broj koji treba izaći krajem 10 mjeseca.

Što se ovog broja tiče, povećali smo nakladu i sam sadržaj, iako smo imali puno manje vremena na raspolaganju da i složimo isti. Trebao je izaći i CD uz ovaj broj, ali to nismo stigli organizirati, pa će to ostati za 10 mjesec.

Što se STAK-a tiče, bilježimo nekolicinu novih članaka (ponajviše sa prve i druge godine, što je dobrodošlo osvježenje s obzirom na dosadašnje stanje gdje nas je većina sa treće, četvrte i apsolventske godine), postali smo službena udruga sa sjedištem u studentskom domu, započeo je projekt studentsko kino, organizirali smo informatičku edukaciju za građane Varaždina u suradnji sa gradom, Magic telekom-om i Metronet-om, skenirali smo sve stare i prastare brojeve studentskih listova koji su ikada postojali na FOI-i (moći ćete ih skinuti sa našeg weba) i organiziramo završnu feštu u suradnji sa Pivnicom Raj (06.07) na koju ovom prigodom pozivamo sve studente, profesore i djelatnike fakulteta.

Nakon prošlog broja, bilo je puno kritika u vezi humora i DTP-a iliti prijeloma teksta. Imam dva odgovora na te kritike.

Prvi: Hvala. Kritike su konstruktivne i dobrodošle. Ali ujedno pozivam (opet) sve one koji zapravo i znaju nešto o stvarima kao što su dizajn ili DTP, da umjesto kritika, radije ponude svoje usluge na

raspolaganju akademskoj zajednici, u ovom slučaju nama, STAKu!

Dругi: Ovaj odgovor je zapravo otvaranje **NATJEČAJA**. Biti će još govora o tome i biti će detaljnih uputa na našoj stranici. Uglavnom, ideja je da rasteretimo ljude koji su napravili ova 3 broja, a ujedno da uvedemo malo natjecateljskog duha u udrugu. Tako da ćemo primati prijave za novu DTP ekipu. Dakle, potrebno je da imate ekipu od 2 do 5 ljudi koja posjeduje malo znanja o dizajnu i prijelomu teksta (u principu sve možete naučiti u par dana) i puno volje i želje, po mogućnosti i smisla za humor kao i što veće količine neobuzdane mašte. Onda se prijavite

po kriterijima o kojima ćete biti na pravovremeno izvješteni i postanete naša druga DTP ekipa. Trebate obraditi svaki drugi broj studentskog lista što znači da imate posla od nekih tjedan do deset dana svaka 4 mjeseca. Nakon toga se formira nezavisan žiri koji ocjenjuje vaš broj i onaj prethodni (koji je napravila sadašnja DTP ekipa). Ekipa koja pobijedi dobiva nagradu (vrlo vjerojatno gajbu pive i tekućilu!) ...i vječnu slavu!

Još jednom bi htio pozvati sve zainteresirane za suradnju, pisanje članaka, generiranje ideja, realizaciju vlastitih zamisli i slično, da nam se pridruže, da nas kontaktiraju na mail adresu (koje možete naći na www.stak-foi.info pod izbornikom "kontakti"), da dođu na naše sastanke, da nam šalju dimne signale...

Toliko od nas. Pročitajte studentski list, položite par ispita (po mogućnosti sve) i onda idite doma, idite na more i zaboravite na Varaždin, FOI, STAK i sve vezano uz njih do 9 ili 10 mjeseca (to se ne odnosi na ljude koji su mi obećali članke za sljedeći broj ☺)!

Sretno na ispitima i ugodno ljeto vam želim u ime cijele udruge STAK!

Darko Ilić Šikelj

S P O R A Z U M O S U R A D N J I :

APIS IT d.o.o FOI

Ulipnju, 5. dana preciznije, Dekan fakulteta, dr.sc. Željko Hutinski i Predsjednica Uprave APIS IT-a, Dunja Jurica potpisali su sporazum o suradnji između FOI-a i APIS-a. Najveći profiteri tog sporazuma trebali bi biti studenti, kojima će se omogućiti posjeti i predavanja u prostorima APISA kao i izvođenje prakse, a priča se i o stipendiranju, kao i o drugim oblicima suradnje...

APIS IT d.o.o

APIS IT d.o.o je tvrtka koja je krajem 2005. g. osnovana ugovorom vlade RH i Grada Zagreba. Nastala je na temeljima 40-godišnjeg iskustva GZAOP-a (Gradskog zavoda za automatsku obradu podataka) a svoju najveću ekspanziju bilježi na iskustvu pružanja informatičke podrške Univerzijadi '87.

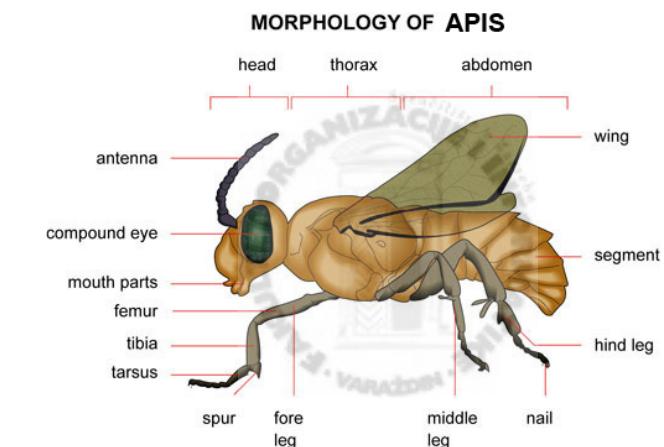
Drugim riječima: imaju bogatu povijest i veliko iskustvo sa informacijskom tehnologijom, vodeći ulogu u informatizaciji vlade RH, Ministarstva financija (carina, porezni sustav...), glavni zaslužni za web stranice grada Zagreba, vođenjem a rođenih, vjenčanih i ostalo...

Rade puno toga, a opširnije informacije možete dobiti na web adresi www.apis-it.hr. APIS je skraćenica od "agencija za podršku informacijskim sustavima" a na latinskom "apis" znači "pčela". Orijentirani su na programiranje, projektiranje i održavanje informacijskih sustava sa naglaskom na integraciju

sustih. Broje 280 zaposlenih i ponose se zanimljivošću radnih zadataka i udjelom od 60% fakultetski obrazovanih stručnjaka na području informatike, redom sa fakulteta: FER, FOI, PMF, Ekonomski fakultet... (*slijedi glupa do bola formulacija*, op. DTP, ur.) Ponosni su što rade kao pčele i to na različitim serverskim platformama (linux, HP unix, Windows, IBM zSeries, Sun Solaris... na raznim bazama: Lotus domino, Oracle, Sybase... i bilježe preko 3 000 000 transakcija dnevno (to dokazuje ono o pčelama) (*još jedna glupa do bola formulacija koja se nadovezuje na prethodnu glupu do bola formulaciju*, op. DTP, ur.).

Slika! Naš dekan lud od sreće

Suradnja

Među starijim studentima (Prof. Željko Hutinski i gospodin prof. doc. dr.sc., ..., prodekan, mr, mag, nj.velič,..., Dragutin Kermek) se priča da je suradnja sa GZAOP-om i prije postojala u obliku predavanja i posjete studenata, gdje su studenti mogli vidjeti projektante i opremu u praksi. Isto tako je i prije bilo iskustava sa studentskom praksom (i to pozitivnih iskustava po riječima Predsjednice Dunje Jurica) kao i sa zapošljavanjima nakon prakse ili nakon diplome o čemu govori i velika brojka bivših studenata sa FOI-a koji danas rade u APIS-u. U kontekstu zapošljavanja, APIS poziva sve zainteresirane da im se obrate na mail adresu: natjeca.j.posao@apis-it.hr. Bilo je govora i o stipendiranju studenata, ali se navodno uvjeti stipendiranja još uvijek osmišljavaju pa o tome ne možemo više reći.

Naši dojmovi

Prezentacija APIS-a počela je sa kvalitetnom animacijom koju je kako saznajemo napravio njihov webmaster i pjesmom "*tomorrow never dies*". Vidi se da zaposlenici njeguju tradiciju na kojoj počiva poduzeće; vrlo lako se može primijetiti entuzijazam o kojem su i govorili kada su isticali kako su njihovi projekti jako zanimljivi. Jedino nitko nije pričao o novcu, pa se bojimo i prepostavljati zašto. Mislim da u ime svih studenata govorim kada kažem da se nadamo kvalitetnoj, uspješnoj i dugoročnoj suradnji!

::EOČ

Darko Ilić Šikelj

foi CORE

Aftermath Aftermath
Aftermath Aftermath
Aftermath Aftermath

FOI

Dva mjeseca kasnije, FOI CORE se čini kao daleka prošlost ili kao bezbržno djetinjstvo u usporedbi s napornim ispitima koji nas čekaju iza ugla. Upravo bježim od učenja za te ispite da bih prenijela davna sjećanja onima koji nisu sudjelovali i, nadam se, zainteresirala buduće sudionike.

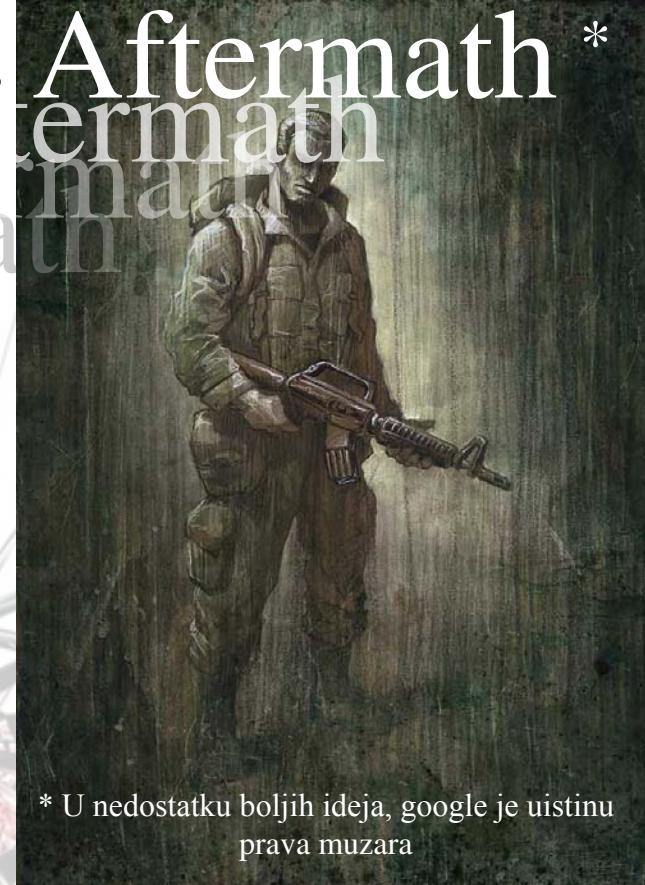
Vjerujem da se svi sjećate da je taj davni petak i subotu (7. i 8. travnja AD. 2006) bila gužva na faxu. Kroz malenu peticu (aka. D5), gdje je dvanaest sudionika izložbe studentskih radova (ISR) izlagalo svoje radove, prošlo je oko 200 ljudi, između kojih su bili i predstavnici tvrtke SIEMENS. Na momente (čitaj: konstantno) je bilo klaustrofobično, ali svi su bili zadovoljni da se na faxu nešto napokon događa. Klaustrofobia, odnosno premalen prostor je ujedno i jedino na što ste se žalili u Vašim feedback upitnicima – ali je nažalost i jedina stvar na koju mi ne možemo utjecati. Jedini način za riješiti problem malenih labosa na našem faxu je da sljedeće godine dignemo šator na Korzu – ha,ha:)

Jeste li znali...

....da je preko 50% sudionika FOI CORE-a dobilo nagradu, a ni neki slučajni prolaznici nisu ostali praznih ruku.

Kategorije za koje su studenti mogli prijaviti radove su bile: programiranje, programiranje za Web, Web dizajn, 2D animacije i 3D animacije, a ograničenja vezanih uz alate u kojima je rad napravljen nije bilo. Dvanaest radova koje smo imali priliku vidjeti su bili zaista kvalitetni i impresivni - bravo FOlevci!

U subotu je opet bila gužva, ali ovaj put u jedinici. Čak 15 timova, odnosno 64 studenta, su sudjelovala u natjecanju u menadžmentu (NUM). Timovi su imali dva tjedna za riješiti jedan od *case study-a* koji im je pripao, a koji su za njih pripremila poduzeća VABA banka Varaždin i Podravka, te su u subotu prezentirali svoja rješenja žiriju u kojeg su sačinjavali i predstavnici tih poduzeća.

* U nedostatku boljih ideja, google je uistinu prava muzara

Case studies koji su rješavali su bili:

- Promocija "ENTER VABE" – Internet bankarstva za poslovne korisnike na području Varaždinske i Međimurske županije,
- Kriteriji za proizvodnju privatnih marki.

Sada moram biti subjektivna i reći da su sve prezentacije i rješenja bila fenomenalna – svaka čast sudionicima na uloženom trudu, vremenu, zalaganju i, iznad svega profesionalizmu!

Jedini manji propust organizatora – ha, ha br.2:) je bilo nepostojanje pravilnika u kojem je izričito napisano što se smije, a što ne smije. Dva su razloga zašto ga nije bilo, ali da ne ulazimo u to – sljedeće godine će ga biti – pravilnik je u izradi!

Yeeeeeeeey! :)

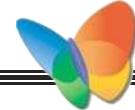
Najviše su nas svih oduševili profesori koji su svojom prisutnošću uveličali događaj – i svi se grohotom nasmijaše:)

Jeste li znali, jeste li znali...

...da su u timu koji je radio FOI CORE prevladavali studenti prve godine.

Zahvale na kraju,
koje bi trebale biti
na početku idu:
 VABA-i,
našem zlatnom
sponzoru, bez
kojih ne bi mogli
šakom i kapom
dijeliti nagrade!

- GIT-u, AZRI, FOI-u, SC-u – koji su također bili sponzori FOI CORE-a
- Prof. dr. sc. Marijanu Cinguli** bez kojeg ne bi bilo

Podravkinog case-a

- Prof. dr. sc. Nevenu Vrčeku** koji je doveo SIEMENS
- Upravi fakulteta koji su nam dali ACK, dvorane..
- Marini Klačmer** koja je jedina bila spremna posvetiti svoju slobodnu subotu studentima i biti dio žirija za NUM
- Sandri Vitez**, bivšoj studentici FOI-a, i **Mariu Kraljiću**
– predstavnicima VABE, odnosno Podravke koji su bili članovi NUM žirija
- Abecednim redom asistentima: **Alenu Lovrenčiću, Ivanu Magdaleniku, Rubenu Piceku, Korneliju Rabuzinu i Danijelu Radoševiću** koji su sačinjavali žiri ISR-u
- Microsoft student consultant-u** Borisu Tomašu koji je također bio dio žirija za ISR
- SVIM SUDIONICIMA!**
- Sigurna sam da sam nekog zaboravila – hvala i zaboravljenima:)**

Jeste li znali, jeste li znali, jeste li znali...

...da se i vi možete sljedeće godine okušati u project managementu ili biti dio tima koji će raditi na FOI CORE-u i na taj način steći primjenjiva, praktična znanja

I na kraju (2. dio)

FOI CORE su idejno i vizualno osmislili i realizirali vaši kolege bez ičije

pomoći. To ističem iz razloga što ima puno studenata koji se žale da nemaju dovoljno sadržaja na fakultetu koji bi ih motivirali, poticali na dodatni rad ili im davali praktično upotrebljivo znanje. 2006.

je bila plodna godina – osim FOI CORE-a, dobili smo i svoj časopis, sportsku udružu... nešto se događa, a sve su napravili studenti. Zato, ako imate ideja za projekte, aktivnosti, anything – nemojte čekati da vam netko to servira na pladnju – uzmite stvar u svoje ruke, budite proaktivni, mladi, nadobudni, uporni i ostvarite svoje ideje, a za savjete i tehničku podršku zagnjavite AIESEC-ovce ili članove SZ-a. :)

::EOČ

Maja Bradarić

POMALO POEZIJE za razbit dušu...

VOTKA POSLIJE KIŠE

Gle duplu votku poslige kiše:
Puna je kapi, pa se njišem.

Votka po votka
K tom još dupla
I ja sam drven poput trupla

Kad se probudim ispod stola,
Pitam se
Dal' krv još mnome kola

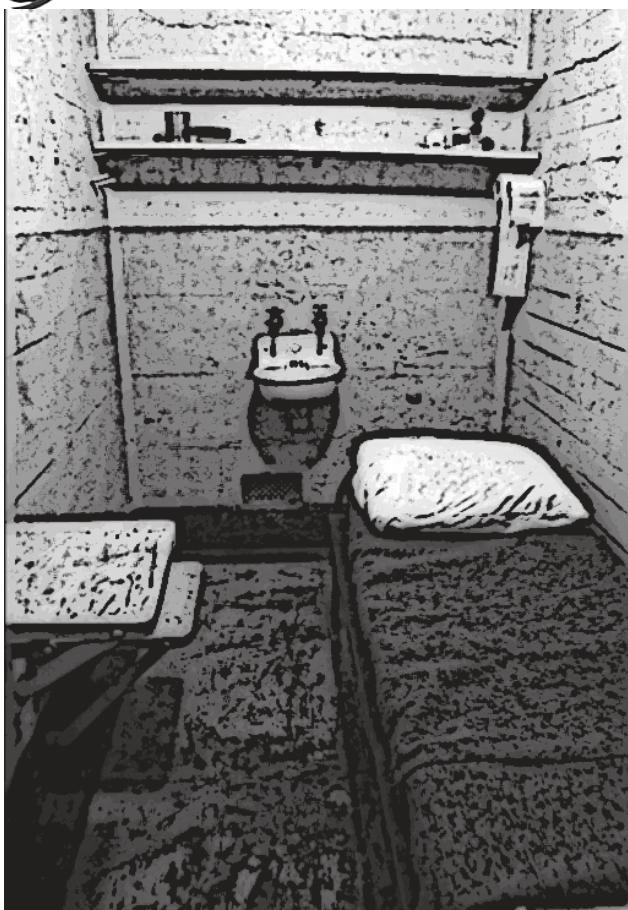
Kroz glavu tad prođe mi prvo
Dal' sam čovjek
Ili drvo

(karlovačka narodna)

**3 vještice gledaju 3 swatch sata.
Koja vještica gleda koji swatch sat?**

Kako se ove gore nebuloze izgovaraju na engleskom?
Pokušajte sami pronaći odgovor na to pitanje.
Ako ne možete, mi smo, dobri kakvi jesmo, priložili točan odgovor negdje na ovoj stranici!

Od zatvorskih do gospodskih uvjeta

Prva godina rada studentskog doma bliži se kraju. Život u studentskom domu ima svojih prednosti i nedostataka, a standardi i uvjeti koje je postavljala uprava mijenjali su se iz mjeseca u mjesec, prilagođavali su se studentima isto kao što su se i studenti prilagođavali njima...

Uselili smo se u prostrane sobe, novo namještene, jedva smo dočekali "svečano" prikapanje na Carnetovu mrežu, a euforije nije nedostajalo kada smo pustili torrente sa lanca i otkrili da brzina i premašuje naša očekivanja! I pored svega toga, imali smo Hladnjak!!! To je službeno označilo kraj jedne ere, ere hlađenja sokova iz elektrona na prozorskim daskama učeničkog doma! Na ulazu smo dobili Domestose, a nekim je trebalo dati uputstva za upotrebu kao i izvadak iz Klaića definicije riječi "čistoća", ali je uprava nekoliko mjeseci kasnije, uočivši svoj propust, organizirala inspekciju za čistoću soba, koja je bila nemilosrdna i nepotkuljiva (kako čujemo...).

Sve je izgledalo predivno osim uplatnice za stanarinu. 498 kn je jako puno ako se uzme u obzir da studenti drugdje u Hrvatskoj plaćaju od 100 do 200 kn, a jednako tako imaju brzu Internet vezu. U redu mi imamo veću sobu i vlastite kupaone i Hladnjak, pa smo bili spremni na nekih 300 kn, ali ne baš na 498!! Neki od nas bi i Hladnjak(!) žrtvovali za onih 200 kn razlike! Ali kada se sjetimo bezobrazluka uprave iz Učeničkog doma, gdje su naplaćivali 330 kn a wc-i su bili tek za nijansu bolji od poljskih wc-a (i danas je tako!), neki prozori su se raspadali i nije bilo niti riječi o Internetu ili Domestosu...ili Hladnjaku, ovo je bio i dalje studentski raj!

Onda je sve krenulo naopačke. Prvo nam je domar ušao u sobu da maknemo cipele koje smo stavili na prozor. Dijalog je išao otprilike ovako:

Domar: maknite cipele sa prozora.

Mi: Zašto?

Domar: Jer to nije po pravilniku!

Mi: Zar imate pravilnik o cipelama na prozoru???

Domar: Da, i piše da ne smiju biti na prozoru!

Panično smo prekopali pravilnik, naravno ne našavši ništa o objektima na prozoru, ali smo u međuvremenu zaključili da je besmislena svaka daljnja rasprava sa domarom na tu temu. Onda su počeli problemi sa topлом vodom. Dignem se u 8, imam faks u 9. Otvoram toplu vodu da se istuširam i čekam. Čekam ja 5 min i tople vode nema. Pustim vodu da curi i odem se prvo obrijati i oprati zube, pa pripremim ruksak, pa pojedem nešto iz svog Hladnjaka...20 min do 9 sati i tople vode nema. Nema čak niti mlake. A nema veze, odem ja sav prljav i smrdljiv na faks, prijavim na porti da nema tople vode, uočim da nisam jedini koji je to prijavio o zaboravim na to.

Sutradan isti problem. Sada već jako bazdim i morao bi se tuširati! A nema veze, ja se istuširam u hladnoj vodi i prijavim na porti svoje negodovanje i unutarnju bol prouzrokovana šokantnim djelovanjem mrzle vode na moje krevetom zagrijano tijelo!

Za dva-tri dana isti problem. Sada sam zasljepljen bijesom izašao iz sobe u gaćama i sa drugog kata spustio se do porte i objasnio u samo nekoliko riječi (koje bi cenzurirao jer nisu primjerene mladim ljudima...ljudima uopće...) svoj negativan stav na temu hladne vode u domu kojeg plaćam 498 kn mjesечно! Mislim da sam i Hladnjak spomenuo!

Problemi sa topлом vodom su kroz nekoliko bolnih mjeseci svedeni na minimum, ali ne i riješeni. Preživjeli smo, spasilo nas proljeće.

Onda su počeli problemi na porti, strogi nadzor nad kretanjem studenata koji je totalno nepoznat svim studentima iz Zagreba, Rijeke, Osijeka... Problemi sa ulascima, izlascima, spavanjem. Objasnili su nam da je to za naše dobro, kako ne bi bilo ilegalaca i kako Romi ne bi spavalici u kuhinjama (što se dogodilo) itd. Ali to nije objašnjavašto meni ne bi došao kolega navečer u sobi i da mi lijepo programiramo Programiranje za Web do 4 u jutro?! Pa mi smo studenti i noć je najljepše vrijeme za

programiranje!

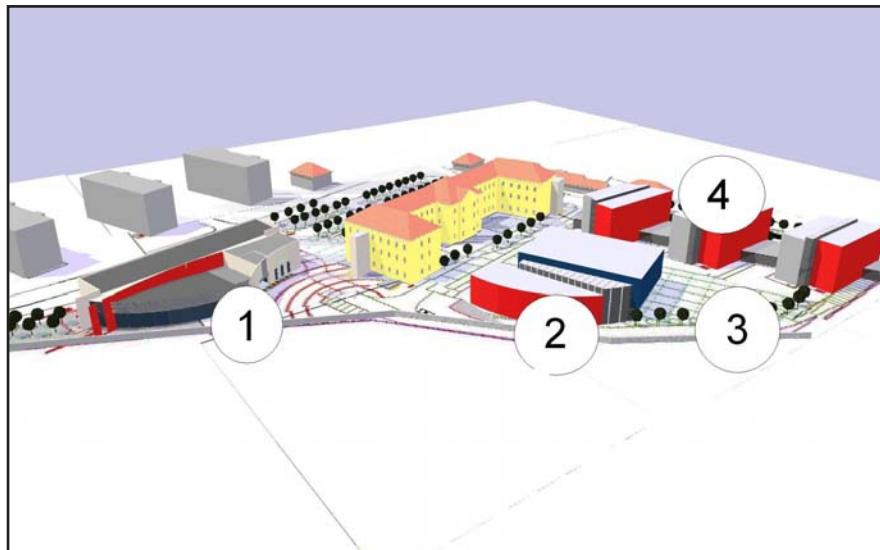
Nakon pregovaranja i pomicanja granice na satu do koje gosti moraju izaći i nakon par mjeseci stvar je sama po sebi sjela na svoje mjesto, i sada u principu nemamo problema sa kasnim izlascima.

Postojao je problem sa zamjenom posteljine i sa prljavim vešom, a to je pak trivijalan problem. Stvar je u tome da studenti znaju biti bezobrazni sa čistačicama, a sa druge strane čistačice (neke) izmišljaju skup vlastitih pravila, kao npr.: Prljav veš primamo od 8:30 do 9:23! Problemi takve vrste se rješavaju konzultiranjem sa ravnateljem Nenadom Milijašom ili se riješe sami po sebi (jedna od sukobljeni strana se povuče uz mnogo nervozni tikova mrmljajući sebi u bradu...).

Poanta je jednostavna: U početku smo imali skup rigoroznih pravila koja su vremenom svedena na ona nužna i službeno ili neslužbeno modificirana kako bi se studentima omogućio "studentski život".
Studentski život sa Hladnjakom!

Ovdje bi pohvalio i zahvalio se Ravnatelju doma, **Nenadu Milijašu**. Izlazio je u susret studentima u svakom koraku. Hitjeli smo televizije, dobili smo ih. Bilo je problema sa Carnetom, upozorio je studente i zaposlio sistem administratora. U Suradnji sa Studentskim odborom i STAKom organizirali smo malu edukaciju za stanare o na temu "korištenje lokalne mreže". Sunce nas je zagrijalo, dobili smo rolete. Parovi su tražili sobe, ravnatelj je predložio uvjete pod kojima će parovi sljedeće godine moći dobiti sobu.

Za vas smo pripremili opis radova koji se planiraju napraviti u narednih nekoliko godina. Dobar dio nas neće uživati u objektima koje smo opisali, ali nema veze, slinite samo...

1. Običan, restoran, studentska menza, pizzeria, slastičarnica (sve to na dvije etaže)
2. Sportska dvorana, multimedijijski centar, diskoteka
3. Vanjski sportski prostori (koji bi već bili gotovi da je riješeno pitanje vlasničkih odnosa, tj. čeka se grad da prepiše vlasništvo studentskom centru)
4. Paviljoni (svaki po 100 mesta)

Naš izvori tvrde da bi gradnja objekta pod rednim brojem 1 mogla započeti prije kraja kalendarske godine, a za ostalo se još ne zna.

E da..i mole se studenti koji rade promet od skoro 200 GB da uspore malo (rekorder ima promet 195 GB mjesечно!) kako mreža ne bi padala zbog pojedinaca!
Uživajte u [Hladnjacima!](#)

::EOČ

Darko Ilić Šikelj

Hladnjak za pive:

1. Mjesto uređeno za sjedenje na otvorenom prostoru sa zaklonom od sunca za pive; sjenica/pivnica
2. Uređaj za hlađenje motora, procesora, limenki i dr. naprava koje se griju pri svojem radu ili pjene pri točenju. Kućanski ili slični uređaj za hlađenje i čuvanje namirnica, a posebice bezumno velikih količina pive.

INTERVJU

Alen Lovrenčić

Radi interesa široke fakultetske javnosti, intervjuirali smo legendarnog profesora A. Lovrenčića u namjeri da još jednom pokušamo premostiti socijalni jaz koji vlada između apoteoziranih osobnosti profesora i na "brojku svedenih" studenata. Dakle, sve predrasude spremite u ladicu, jer nas je ovaj intervju ugodno iznenadio, pa će možda i vas...

STAK: Znamo da ste studirali na PMF-u. Možete li nam nešto reći o svojim studentskim danima? Jeste li sve redovno položili?

Lovrenčić: PMF je specifičan fakultet jer čovjek mora biti talentiran za matematiku ili neće uspjeti završiti taj fakultet. Upisao sam 87', a diplomirao 1993, znači trebalo mi je nekih 5 godina da završim sam studij i to nastavnički smjer, profesor matematike i informatike.

STAK: Znači od uvijek ste htjeli postati profesor i predavati na fakultetu?

Lovrenčić: Da, to mi je bila želja.

STAK: Jesu li vama lijepo prošli studentski dani? Jeste li izlazili, družili, opijali...?

Lovrenčić: ... ne mogu baš pričati o tome, kakav bi ja onda bio uzor studentima :) ...pa recimo da su mi to bili najbolji dani, kao i mnogim ljudima, dani kada ste zapravo slobodni da radite što želite i ja sam ih iskoristio.

STAK: Što bi radili kada ne bi bili profesor?

Lovrenčić: Pa prije nego što sam postao profesor, radio sam kao programer i jednoj tvrtki u Čakovcu, zove se IPC. Nakon nepune dvije godine prešao sam u drugo poduzeće i tamo radio kao voditelj informatičkog centra. Vjerojatno bi tako nešto i danas radio da nisam upisao poslijediplomski studij na FOI-u i dobio ponudu za posao.

STAK: Prepostavljam da ste kao voditelj informatičkog centra imali veću plaću nego kao asistent na FOI-u?

Lovrenčić: Jesam, imao sam osjetno veću plaću, ali

ovaj posao volim i to mi je bilo važnije od novca.

STAK: Što mislite o studentima na FOI-u?

Lovrenčić: Studenti na FOI-u se dijele na dvije grupacije, a to su oni koje više zanimaju tehnološki aspekti i oni koje više zanimaju sociološki i organizacijski aspekti informatike. To je bio veliki problem u prošlosti koji je sada, uvođenjem bolonje, nadam se riješen. Takvi različiti interesni su problem ali i bogatstvo FOI-a, jer je interesima inducirana i sama kvaliteta studenata. Naši studenti za razliku od FER-a imaju veće sposobnosti za vođenje projekata, za formiranje samih zadataka, imaju bolje komunikacijske vještine itd. Tako da zapravo mi formiramo ljudi koji imaju sasvim drugačiji kut gledanja na informatiku od FER-ovaca i tu je naša prednost. Kvaliteta studenata na FOI-u je osigurana velikim interesom na upisima i selekcijom koja se provodi, ali i kvalitetom programa i cijelog fakulteta općenito koja rapidno raste iz godine u godinu. S druge strane, kako ne biste rekli da samo hvalim, često se izriče zamjerka da studenti FOI-a nisu dovoljno vješti u programiranju kada se dođu zapošljavati i da im je to ozbiljan nedostatak. To je nešto što svakako trebamo promijeniti u skoro vrijeme.

STAK: Kako biste okarakterizirali težinu samog studija na FOI-u?

Lovrenčić: Svaki ozbiljniji fakultet je zapravo težak, pa tako i FOI. Sa druge strane, težini uvelike doprinosi upravo ona podjela studenata prema interesima koju sam prije naveo. Informatičarima su teški ekonomski kolegiji i obrnuto. Nadam se da će sada, uvođenjem smjerova, i studij biti lakši za studente, jer će oni moći izabirati svoj put kroz studij, prema

svojim afinitetima.

STAK: Što mislite o profesorima na FOI-u?

Lovrenčić: Profesora je premalo i preopterećeni su iako se svake godine zapošljava određeni broj novih asistenata, ponekad i profesora. Trebaju proći godine kako bi se ovaj problem riješio, jer nastavnike Fakultet mora sam stvoriti iz mladih kadrova, prvenstveno sa FOI-a, ali i drugih fakulteta.

STAK: Što mislite o ocjenjivanju profesora od strane studenata?

Lovrenčić: Ocjenjivanje je već uvedeno i jedan je od kriterija za krajnju ocjenu profesora. Meni to odgovara, jer nikada nisam išao linijom manjeg otpora, kako prema studentima tako i prema sebi i drugima.

STAK: Zašto je prolaznost mala na vašim ispitima, na Programiranju 1 i na Strukturama podataka, posebno na strukturama?

Lovrenčić: Mala prolaznost je opet uvjetovana onom podjelom studenata na programere i neprogramere. Na programiranju je mala prolaznost jer studentima često nedostaje logika programiranja na kojoj insistiramo. Taj jaz između onih studenata koji programiraju i koji su u tom poslu tek početnici ogroman je, što na neki način, onemoguće nastavnike da nastavu drže tako da bi bila zanimljiva i umjerenog izazovna svim studentima. Mogu vam reći da ozbiljno radimo na rješenju tog problema i iskreno se nadam da će već od iduće godine neke stvari biti znatno drugačije. Na strukturama podataka prolaznost je u prosjeku 20%.

STAK: Bili smo svjedoci i prolaznosti od 2% na pojedinim rokovima, kako to komentirate?

Lovrenčić: Jako rijetko je prolaznost tako niska. Ponekada mi se dogodi da složim lagani rok, barem ja tako mislim, i onda prođe jako malo ljudi, dok sa druge strane znam složiti težak rok, pa da prolaznost bude veća od 30%. Drugi problem je nedostatak literature na hrvatskom jeziku, iako za informatički fakultet ne bi trebao biti problem engleski jezik. Već neko vrijeme pišem knjigu na hrvatskom jeziku koje bi pokrila taj dio gradiva. Ne mogu još reći kada će biti gotova. Sa druge strane očekujemo veću prolaznost na strukturama podataka u budućnosti jer će to biti izborni kolegij i onda će ga upisivati samo ljudi koji su zainteresirani za to područje.

STAK: Možete li se poistovjetiti sa studentima koji izlaze po 14 puta na strukture i dalje padaju?

Lovrenčić: Nitko nije pao toliko puta strukture. Sa jedne strane mi studenti kažu da je to gradivo osnovno i trivijalno i mnogi studenti prođu taj ispit iz prve i zaborave na njega. Sa druge strane ima studenata koji stalno padaju. Mislim da

je razlog opet u interesima studenata. Kolegij se zapravo svodi na nekih 30-tak implementacija i na osnovnu logiku programiranja. Prosječan informatičar bi trebao moći taj ispit spremiti u nekoliko dana, ako ne u jedno popodne.

STAK: Što mislite o bolonjskom sustavu?

Lovrenčić: Bolonjski sustav rješava problem podcijjenjenosti hrvatskih studenata u kontekstu vrednovanja diplome i znanja i svijetu. Isto tako rješava problem usmjerenja na FOI-u, tako da sada razlikujemo poslovne smjerove od informatičkih, za što sam se već odavno sam zalagao. Bolonja je nužnost, ali i velik iskorak prema ujednačavanju naših studenata s drugima, što je vrlo bitno za sve one studente koji će nakon fakulteta posao potražiti izvan zemlje. Pomalo sam, međutim, nezadovoljan načinom na koji proces uvođenja studija prema bolonjskoj deklaraciji uveden u Hrvatskoj. Neke su europske zemlje ovaj sustav uvođile 5 i više godina, a nama je dano manje od godine dana da u potpunosti uvedemo nove studije temeljene na potpuno novom principu. Nije bilo vremena za ozbiljnije simulacije i provjere sustava. Zbog toga se u uvedenim studijima javljaju nelogičnosti, problemi i dileme koje su se mogle izbjegći. Sada nam preostaje da te probleme rješavamo u hodu i mi se svi trudimo da ih riješimo što brže i kvalitetnije. Moram napomenuti da su mnogi fakulteti uveli bolonjski način studiranja samo formalno, prepisujući postojeće studije i uguravajući ih u bolonjski kalup, no na našem je Fakultetu stvar sasvim drugačija. Mi smo iskoristili uvođenje bolonjskog sustava za potpuno renoviranje studija, za

uvođenje novih, pa rekao bih i revolucionarnih ideja, koje još nisu viđene u Hrvatskoj pa ni šire. Mislim da je, što se tiče uvođenja bolonjskog sustava, FOI među vodećima na Sveučilištu, pa i u cijeloj Hrvatskoj.

STAK: Da vam Europa nije "nametnula" bolonjski sustav kao takav, za kakve promjene biste se vi zalagali?

Lovrenčić: Bolonja je osmišljena na temelju američkog sustava. Mislim da je promjena morala doći, ali da smo sami koncipirali izgled novog sustava, mislim da bi više bio zasnovan na europskim tekovinama. Osim toga, nisam siguran bismo li, bez vanjskog pritiska, bili u stanju napraviti ovako drastične promjene u sustavu studiranja. Iz tog je razloga uvođenje bolonjskog sustava pokretač koji nas je nagnao da moderniziramo naše studije i prilagođimo ih europskim standardima.

STAK: Koji su vam hobiji? Način zabave koji preferirate općenito?

Lovrenčić: Imam jako puno posla uz sav nastavnički i znanstveni rad. Ali imam sreće da mi je posao zabavan :). Ono malo vremena što uspijem uštedjeti prošeden igrajući Bridž..dakle, kartanje i druženje

STAK: Muziku koju sluštate?

Lovrenčić: Ovisno o raspoloženju. Volim klasičnu glazbu kao Bethovena, Richarda Straussa. Onda new age kao npr. Oldfielda, Enya, od alternative volim Pixies, šansone: Ibrica Jusić, Leonard Cohen

STAK: Najbolja neinformatička knjiga?

Lovrenčić: Patrick Suskind: "Parfem". To je malo čudna knjiga koja govori o čovjeku koji ima istančani njuh i zato ne može živjeti normalno. Dovelo ga je do ubojstva kada pronade savršen miris na nekoj ženi, naravno :)

STAK: Filmovi?

Lovrenčić: Apokalipsa danas, Oči širom zatvorene, Matrix, Bilo jednom u Americi... ne volim komedije.

STAK: Stav prema crkvi i vjeri?

Lovrenčić: U Hrvatskoj se često ne poštuje intima vezana uz to pitanje...

STAK: ne morate naravno odgovoriti ako ne želite :...)

Lovrenčić: ma ne, govorim općenito, ne sada. Crkva i vjera su dvije različite stvari. Crkvu čine ljudi i sve religije teže istome, definiraju skup pravila i sugeriraju moralne vrijednosti. U Hrvatskoj je Crkva dosta

rigidna u svojim stavovima i ne mogu se poistovjetiti sa tim stavovima.

STAK: Što mislite o teoriji struna?

Lovrenčić: Ne znam što je to.

STAK: Najnovija teorija fizike koje ujedinjuje Newtona, Einsteina i elektromagnetizam...

Lovrenčić: Trebali biste to pitati nekoga tko se bavi fizikom, mene više zanimaju matematika i informatica.

STAK: Što općenito mislite o razvoju znanosti u zadnje vrijeme?

Lovrenčić: Znanost je način razmišljanja i kao takva je osnova čovječanstva. Primjena znanosti je sasvim druga priča i onda pričamo o nemoralnosti i o koristoljublu. Henry Poincaré je autor jednog eseja o znanosti gdje je rekao: "Znanost je skup činjenica i kao takva ne može biti nemoralna ili moralna. Znanstvenici su moralni ili nemoralni."

STAK: Pivo ili vino?

Lovrenčić: Uvijek vino!!

STAK: Batman ili Superman?

Lovrenčić: pa...Batman.

STAK: Plavuše ili Crnke?

Lovrenčić: hmm.... oboje!! :)

STAK: Role ili listići?

Lovrenčić: Role.

STAK: cos(x) ili sin(x)?

Lovrenčić: Zbunjen sam!

STAK: :)

STAK: Dobro ili zlo?

Lovrenčić: (nakon oštrog pogleda zbog kojeg mi se krv u žilama zaledila:)): Dobro!

STAK: Jeste li pročitali prijašnje brojeve studentskog lista? Molimo komentar ukoliko jeste.

Lovrenčić: Jesam i moj komentar je svakako pozitivan. Studentski list uvijek donosi neke promjene među studentima i na neki način definira neke akcije i stavove. Dobro je i da ima humora, bilo bi žalosno da za ljude između 18 i 25 godina da nemaju smisla za humor.

STAK: Biste li se pojavili na nekoj studentskoj fešti ukoliko bi vas pozvali?

Lovrenčić: Da, naravno.

STAK: držimo vas za riječ...

::EOČ

Intervju je opet trajao sat i 30 minuta i ispričavam se studentima koji su čekali ispred kabineta, znam iz iskustva da nije ugodno čekati ispred kabineta profesora Lovrenčića, pa makar se radilo samo o konzultacijama :).

Mala škola projektnog menadžmenta ili ekstremno programiranje u punom smislu te riječi

Marko Velić

Uvod §

Ne brinite zbog blesavog naslova, ali objasnit ću kasnije. Za početak moram spomenut “ogroman rizik” koji sam preuzeo krenuvši u pisanje ovog članka. Ko zna kaj će ona polu-alternativna ekipa iz DTP-a ovaj put napisat ispod;-) Možda definiciju spontanog samo-zapaljenja ili nešto slično... Al nema veze.

Uglavnom, skupilo se nešto FOI-evaca da bi nešto radili i kandidirali se za “Imagine Cup”. Cilj: doći do Splita i predstaviti faks na državnoj razini. Tema ovogodišnjeg natjecanja bila je “Zamisli svijet u kojem nam tehnologija omogućuje zdraviji život”. Super, imamo temu, imamo tim, ali ne znamo točno kaj bi radili. No na sreću uz poticaj asistenta Rubena Piceka i konzultacije s profesorom Nevenom Vrčekom došli smo na ideju što bi konkretno mogli raditi. Izrodila se dobra ideja, povezana s bolestima srca, najčešćim uzročnikom smrti. Ideja uključuje mobilne uređaje, web servis, GPS, GSM/GPRS, bazu podataka, bluetooth... ma sve ima! Ali! Uvijek taj “Ali”...

Početak radnje - (samo)kritički osvrt §

Hm... Odmah na početku, morali smo izbacit jednog člana tima. Naime, propozicije natjecanja kažu četiri člana, a nas je u ekipi bilo pet. Ne moram ni spominjati bedove u kojima smo se našli. Kaj sad? Koga izbacit? Moja krivnja priznajem, ne znajući da su četiri člana u timu, angažirao sam jednog čovjeka previše. Sigurno se pitate: “Kad sam već zeznuo

stvar, zašto se nisam posuo pepelom, ustupio svoje mjesto i otišo kući?” E, pa želio sam, ali tim se nije složio i odlučili su se za izvlačenje papirića. Hop, jedan manje... Brutalno, ali tako je ispalo... Život je težak... Okay svladali smo početne nedaće i krenuli raditi.

Što bi vi sad na mom mjestu? Imaš tim ovakav:

- jedan bez skoro ikakve motivacije (jasno vam je koji)
- drugi u veljači polaže dva ispita (od čega je dva pao)
- treći je tek prekinuo s curom (komentar nepotreban)
- četvrti još nikad nije video .NET!

Hrpa drugih obaveza na faksu, dovodila je projekt u pitanje (UIS, MIS, PIS, ...IS, Pz-Web, Baze, Formalne), ne moram ni spominjat da su se izvještaji iz Pz-Weba slali par minuta prije deadline-a (ako su uopće bili poslati)... Kako voditi tim kad ti svi članovi tima imaju hrpu tih drugih obaveza, slobodni su par sati dnevno i to u različitim terminima? E, zato onaj “ekstremno” u naslovu. Odmah na početku, toliko problema da ti srce stane. Koje li ironije! Ali na sreću... svi ipak nešto znaju... Zapravo... znaju gotovo sve!

Problema nije bilo samo na početku, pratili su nas cijelo vrijeme. ali tako je to valjda u stvarnosti na velikim projektima. Imali smo gadnih problema sa nabavkom EKG uređaja tj. s njegovom dostavom, jedva da je došao na vrijeme. Dok nije došao, sve smo radili na snimljenim podacima rada srca i nismo mogli testirat sustav “live”. No koristeći modularni pristup izgradnje, ostatak sustava nije ovisio o vrsti ulaza. Živjeli pluginovi (bravo M!ro). Problema je bilo i s GPS-om. Jednostavno ga na PDA-u nismo mogli aktivirat iz naše aplikacije. Sva sreća pa je Miro uspio to nekako složit (pa naravno da

je, reći će oni koji ga poznaju) "češljajući ručno i silujući" COM portove, te iskušavajući sve mile i nemile načine... Softverske naravno, jer ipak PDA nije bio naš (hvala profesore i sorry za kartu :-).

Usred projekta, jednom članu tima crknuo je laptop! Dva dana kasnije, crknuo je i moj! Katastrofa! No ipak, uporno radeći gotovo četiri mjeseca, nakon bezbroj litara ispijene kave, dva pokvarena laptopa, nekoliko nepoloženih ispita, mnogo neprospavanih noći, nekolicine bijesnih portira, hrpe bijesnih stanara studentskog doma i nebrojeno puta napisanog "ToString()" uspjeli smo složit da to liči na nešto. I da radi!

Eto, unatoč crnim prognozama nekih članova tima, jedan je nekoliko puta u toku rada proglašio projekt neuspjelim i nekoliko puta je želio odustat od svega, ali uspjeli smo... Cilj je bio ispunjen. Došli smo do hrvatskog finala u Splitu i predstavili faks na državnoj razini te dokazali da i FOI-evci nešto znaju!

Čak smo tokom rada i naučili razliku između ekstremnog i eksternog programiranja – eksterno je kad trčiš oko studentskog doma pokušavajući uloviti GPS signal... I kako se to obično kaže, ostalo je povijest... Pobjeda i odlazak na istočnoeuropejsko finale, gdje smo osvojili drugo mjesto te idemo u In-diju!

Savjeti za one koji dolaze

§

E ljudi prijavite se iduće godine! Žrtvujte vremena i živaca, posljedica je mnogo lijepih svari. U našem slučaju Split, Opatija, Maribor, Delhi... Za početak, dobro definirajte temu i doseg projekta. Ako to ne učinite ući ćete u začarani krug stalnih doradivanja, mijenjanja i proširivanja funkcionalnosti. Nemojte uzeti preveliki zalogaj, ugušit ćete se. Složite dobar tim (i mentora). Bazirajte se na onom što znate, ne mate baš previše vremena za učenje. Dobro si organizirajte vrijeme (eh da....). Definirajte aktivnosti. Podijelite zadatke među članovima tima što je prije moguće, a ne kao mi zadnjih par tjedana, a da do tad svi rade sve. Aplikacije razvijajte modularno (po mogućnosti preko pluginova), da ne ovisite o

Spontaneous human combustion (SHC) is the burning of a person's body without the apparent presence of an external source of ignition. While for many years the cause of such combustion remained a complete mystery, the most probable reason now generally accepted for SHC seems to be non-spontaneous "wick effect" fire. On the right: Forbidden spontaneous human combustion zone.

vanjskim faktorima i različitim varijantama (npr. različiti hardver ili formati ulaznih podataka). E da, dobro bi bilo položit sve ispite s prethodne godine prije upuštanja u ovakav jedan projekt (rokovi u listopadu i studenom!)...

Zahvale

§

Hvala roditeljima, prijateljima i djevojkama na razumijevanju. Hvala profesorima: Vrčeku (na mentorstvu), Hunjaku (na PDA-u), Kermeku (na serveru), domaru Mikiju (na prijevozu i sređenom minusu iz UIS-a) te općenito Fakultetu na podršci (i hardveru). Hvala doktoru Siniši Caru na ekspertizi. Hvala timovima iz PzaWeb-a i PIS-a (koji su bili zakinuti zbog našeg rada na ovom projektu) i svim stanarima studentskog doma koji zbog nas nisu uvi-jek mogli učit u učionicama. Hvala i onima na porti koji već po nama mogu satove navijat.

Svaka čast Microsoftu kao organizatoru natjecanja i hvala na knjigama koje su nam poklonili, neke su stigle prilično kasno, ali nema veze. Sva sreća pa imamo sad tu u Varaždinu i ovaj njihov novi centar u kojem (na naš zahtjev!) drže zanimljive seminare.

No dobro, mislim da sam već premašio kvotu teksta, mogao bih o ovome pričat danima...`ToString()`;

::EOČ

P.S.

Ostali članovi tima:

Miroslav Novak (MVP:)

Marko Orešković

Zlatko Stapić

Mentor:

prof. dr. sc. Neven Vrček

Ekspert iz domene:

Siniša Car, dr. med.

Special Guest Star:

Ivan Padavić

EKSKLUSIVNI RAZGOVOR SA SPREMAČICAMA!

Puce koje FOJ drže

Sta je sivonje, mislili ste da nećemo saznati sve prljave detalje o vama i vašim vannastavnim polu-sakrivenim ilegalnim aktivnostima?

Pa, hm, zapravo ste bili u pravu... za sada :-)

Razgovor sa našim kolegicama u plavome obavili smo u prostoriji susjednoj do one gdje histerično i pogubljeno tražite kojekakve skripte i sličnu papirologiju koja bi trebala umiriti činjenicu da nemate pojma o nastavnom gradivu, a sama pitanja smo smisljali u udobnim stolicama vječne nam Rupe, uz 10ak laptopa koji su uspješno poslužili kao grijaviči kave. Ovom prilikom bih se također zahvalio djevojci i dečku iz podruma koji su mi na zamolbu ljubazno ustupili hrpu papira za zapisivanje natuknica sa razgovora. Uz same natuknice, poslužila je i Markova prnja od mobitela, čiji audio zapis ima različito vremensko trajanje ovisno o vrsti playera na kojem ga vrtite.

No, da ne serem previše, krenimo sa uvodnim razgovorom.

Razgovarali: Pado, Igor, Marko

MI: Vidimo da imate računalo. U koje svrhe ga koristite?

ONE: Pa ono standardno, Internet, E-mail, poruke, ...

MI: Koje stranice najčešće posjećujete?

ONE: Dnevne novine, google, viceve, medicinu ako nas nešto zanima i slično (ono najosnovnije), a ovo drugo ne znamo, pa bi bilo ok da nas naučite ponešto...

MI: Ma samo vi recite što da vas naučimo i mi ćemo vas naučiti!

ONE: Pa, stranice sa ženskama sigurno ne!

MI: A sa muškima?:)

ONE: A ima i muških?

MI: Ma ima muških, ima, kako ne!:)

ONE: Ah, pa, bilo bi poželjno..

MI: :))

ONE: Al' ne na radnom mjestu!

(Slijedi međusobna rasprava o tome da li bi trebalo to činiti na radnome mjestu ili ne... Nažalost, preglasno smo se smijali da bih bio siguran, ali mislim da je zajednički zaključak bio – ipak ne)

Nakon kratkog uvodnog časkanja, krenuli smo na 'službeni' razgovor. Evo kako je to izgledalo.

MI: Što je najčudnija stvar koju ste ikada našli u nekoj dvorani nakon predavanja?

ONE: Pa nije baš bilo tako nečega, studenti su dosta ok. Možda je najčudnije što zaboravljaju indekse.

MI: A kondomi, droga i slično?

ONE: Pa u dvoranama ne, ali u WC-u se nađe svašta... Droe je bilo prije, ali sada više ne.

MI: Što mislite o studentima FOI-a?

ONE: *(Na naše tupavo čuđenje, dobili smo sljedeći odgovor, op.dtp) Ma jako dobra djeca, sve 5, uredni, sa ponekom (ali jako JAKO rijetkom) iznimkom. Uvijek sve najbolje o studentima.*

MI: Nema bezobraznih? Da ne pozdravljaju, da vas ignoriraju ili zajeb..

ONE: Ma ne, kakvi, studenti su zaista jako dobri.

MI: A profesori? (naša ekipa još uvijek u potrazi za

prljavim detaljima...)

ONE: Ma i profesori su ok prema nama, poneki su možda malo svojevoljni, ali u globalu smo svi jedna velika familija, tretiraju nas kao sebi ravne... Stvarno su korektni i tu se nema šta prigovoriti.

MI: Koliko dugo radite na fakultetu?

ONE: (*Ovdje su odgovori varirali sve od 30 godina rada, pa do 'novijih' članica. Neke su doslovno odrasle na našem fakultetu. U toku razgovora, netko upada – kako se činilo, bila je to kćer od jednog predavača kojeg svi znate - ali vam namjerno neću reći o kome se radi. Bwuhahahaha. ... hm.)*

MI: Koji vam je najdraži asistent/profesor?

ONE: Pa.... Picek... Marina... Nina.. Ređep... Cingula... Mužar... Dvorski... Danijel je divan čovjek (Radošević, op. Dtp.), Hunjak, a posebno bi naglasile našeg sadašnjeg dekana Hutinskog (*nekoliko puta smo 'upozorenji' da naglasimo koliko im je zapravo drag, op. dtp), ...*

MI: A najdraži dekan kroz povijest?

ONE: zapravo, Hunjak nam je do sada bio najbolji dekan, ali nemamo prigovora niti na jednog, dapače, svi su bili zaista ugodni.

MI: Trenutak istine. Koji kabinet ima svojstvo najkreativnijeg nereda?

(*U ovome pak trenutku upada Picek (slučajno?.. hm...) i nastaje nova galama i smijeh. No, pitanje i dalje stoji – ne odustajemo od toga. Pa zaslužili smo barem tu informaciju.)*

ONE: Pa, neki su jako uredni, a neki su jednostavno prezaposleni... da bi uređivali... ne bi sada baš o konkretnim kabinetima.

MI: :(

ONE: Ma nećemo vam to reć...

MI: No, dobro:(Da li čistite i kod kuće?

ONE: Doma i tu čistimo. Sin mi obično ima običaj reći - „Ti si čistačica na poslu, pa možeš i doma to obaviti!“

MI: Kako bi izgledao, po vama, idealni student?

ONE: Kao i do sada, još jednom, sve 5. Doduše, više bismo voljele kada bi i studentice bile poput studenata, oni su više prijazni. U biti, ovako bi izgledao naš idealni student – da nas pozdravlja na ulici i nakon diplome. Svaka čast našim postdiplomcima koji nas još uvijek zovu na cugu!

MI: Da li gledate sapunice na TV-u?

ONE: (*Pojedine gledaju, neke ne, neke gledaju nogomet, formulu 1 (!), boks (!!), ...*)

MI: Hoćete li gledati svjetsko prvenstvo u nogometu?

ONE: Da!

MI: Idete li preko ljeta na more?

ONE: ('Da, ne, sindikalno, u druge države, Italija, Umag, asistenti igrali nogomet, pikado, 1. mjesto stolni tenis, Mužar prvi u trčanju...' neka vam asocijacije naprosto podivljaju, pošto se nažalost ne sjećamo točnog slijeda rečenica... al to je sve tu otprilike...)

MI: Piva ili vino?

ONE: Ništa!

MI: Piva ili vino?!

ONE: Ništa! ... na fakultetu... Zabranjeno je na fakultetu konzumirati alkohol! (*Uglavnom, većina ima popularne gorice, ako ne gorice, onda brajde. Ne treba vam valjda sve crtati.*)

MI: Najbolje sredstvo za čišćenje? Da li ste zadovoljne sa ovima što vam nudi faks?

ONE: Pa, Deobad. Hm... da. Naravno, bile bi zadovoljnije kada bi imale neko bolje, ali dobro je i ovo. Golden je dobar – zbog mirisa i čistoće (*očekujemo kvalitetno sponzorstvo zbog očitih razloga, op.dtp)*

MI: Da li je istina ono što se priča da čistačice pokreću cijeli fakultet i da stoje iza svega?

ONE: ISTINA!

MI: Da vas nema, recimo tjedan dana na fakultetu, kako bi to izgledalo?

ONE: Ne bi studenti bili informirani, ne bi bilo očišćeno, bez nas jednostavno ne mogu. Mi praktički imamo sve ključeve, imamo sve papire, informacije dijelimo po hodnicima -

MI: Znači, poput obavještajne službe?:)

ONE: Moglo bi se tako reći, iskreno rečeno! Kad neki profesor ili student nešto treba, prvo dođe k nama. (*Ovo potvrđujemo činjenicom da su jednog našeg člana doslovno spasile kod upisa na fakultet – i nije bio jedini, kako smo kasnije saznali! Da ih nije bilo, foi bi sada bio zakinut za te ljudine i ostale manje... ljudiće?! op.dtp)*

MI: Koji vam je najdraži lik iz Gruntovčana?

Gledali ste tu seriju?

ONE: Da, Dudek! Dudek i Regica.

MI: Najgori vam je sigurno Presvetli!:)

ONE: Je, i Cinober!

MI: A jel ima takvih ljudi u Zagorju?

ONE: Ma ima, ima tu Dudeka kolko hoćeš!:) Ali ima i Cinobera...

MI: Od muzike – što slušate?

ONE: Narodnjake. (*Gotovo jednoglasno, op.dtp*)

MI: Jeste li zadovoljni svojim poslom?

ONE: Jako zadovoljni, izuzetno, i plaćom i poslom.

MI: Metla ili partviš?

ONE: Metla. Ili, svejedno.

MI: Recimo da Crkva preuzeme zgradu FOI-u; da li bi čistili ‘popovima’?

ONE: Ne, nikako. NE!

(... ... rasprave ...)

MI: Jeste li čuli pjesmu od Severine za Euroviziju?**Što kažete na stihove?**

ONE: Nije nam se dopalo, nikako. Što bi uopće čovjek mogao reći na tako nešto – „Afrika paprika“. Užas. Severina je zgodna, lijepo pjeva, ali se sa tom pjesmom definitivno kompromitirala.

MI: Što najviše mrzite kod studenata? Sudeći po dosadašnjim odgovorima - ništa?

ONE: Ništa, naravno. Neka samo ostane tako kako je i do sada bilo. I sa studentima, i sa profesorima i sa rukovodstvom. Neke smo tu jako dugo, i nikada se nikakva šteta ili zlo nije dogodilo.

MI: Još jedno pitanje za kraj.. Što mislite o teoriji struna?

ONE: Pa... Dvije znanstvene revolucije koje su obilježile dvadeseto stoljeće su kvantna mehanika i Einsteinova teorija relativnosti. Kvantna mehanika opisuje "svijet malog" tj. svijet atoma, subatomskih čestica i sila. S druge strane, teorija relativnosti opisuje prostor, vrijeme i silu gravitacije. U nastojanju da razviju ujedinjavajuću teoriju kvantne gravitacije znanstvenici su iskušavali mnoge puteve, a jedan od najpopularnijih u zadnjih petneastak godina je tzv. teorija struna (engl. *string theory*). Karakteristično svojstvo teorije struna je da su njeni osnovni sastojci

super-sitne strune, duljine od oko 10^{-35} metara...da ne duljimo dalje...to je odlična obećavajuća teorija. (*Gotovo jednoglasno, op.dtp*)

MI: OK. Ajde sad da vas poslikamo.

ONE: Ajd'.

Evo, nakon ovog iznimno ugodnog razgovora ostalo mi je nad glavom visjeti jedno pitanje – zašto se toliki studenti distanciraju od sustava u kojem su kolikotoliko aktivni sve te godine, kada je moguće djelovati u takvoj obiteljskoj sredini iz sasvim drugačije perspektive – ‘domaće’ i ugodne, a prije svega, prijateljske. Ovdje prolazim već 4 godine pored ljudi o kojima praktički nisam imao pojma do sada, i u jednom ovakvom razgovoru shvatim da sam doslovno propustio jedno izuzetno poznanstvo i prijateljstvo. Moj savjet vama, koji još imate godine pred sobom na fakultetu, jest da prekinete na trenutak misliti o tome od koga ćete prepisivati u jedinici, i pogledate malo oko sebe – ugledat ćete jako dobre ljude, i uz njih, mogućnost ugodnog boravka u našoj zgradurini – umjesto histeričnog ludovanja oko formalne strane studiranja. Nije sve u davanju ispita, ljudi!

Naravno, zahvaljujemo curama što su nam dale mogućnost da ih izdavimo sa svojim nebuloznim pitanjima, i ujedno se ispričavamo što im prije nismo dali prijepis razgovora na uvid – naime, sada je upravo 0:49, subota ujutro, i časopis ide na štampanje za koji sat, ali pažljivo smo pripazili da ne kompromitiramo nikoga ičime. Eto :)

::EOČ

The Crew:

Slavica Petran – „mafijašica prve vrste“

Andelka Jerec – „Dobra duša“

Ljubica Petrušanec – „Mirna, tiha, povučena“

Ana Zebec – „unproforanac – uvijek smiruje situaciju“

Jelena Miko – „brzo radi, brzo plane“

Vesna Šamec – „mlada, brzo se uklapa, prilagodljiva svakoj situaciji“

Čovjek kojeg ‘moramo spomenuti’:

MIKI – jako dobar šef, sve bolji i bolji (*k'o vino – što stariji, to bolji*)

‘Preveo’ i obradio Igor

WEB standardi

Vrlo je teško uvjeriti nekoga da je klasična izrada web stranica prošlost. Iako inače bježim od toga, no sad je izgleda prava prigoda za jedan takav pokušaj. Možda koji primjer u praksi pomogne.

FAKTOR UŠTEDE

Prepostavimo da smo vlasnici jednog portala. Html kod portala teži 100 Kb, što je normalno za neku stranicu rađenu tablicama, a velika podcijena za stranice sa microsoft-kodom (kod, kao gradivni element stranica rađenih u Microsoftovim alatima poput "worda" i "front page"-a, teško možemo nazivati html-om), koji najčešće višestruko premašuju količinu koda npr. stranice rađene ručno. Prepostavimo dalje, da je taj portal uspješan, i da se dnevno na njemu nađe 10 000 posjetitelja, koji naprave u prosjeku svaki 10 učitavanja, što daje ukupno 100 000 učitavanja dnevno. To bi značilo da naš portal troši dnevno 100 000 x 100 Kb, što je otprilike 9,5 Gb prometa. Mjesečno će nas promet koštati 9,5 Gb x 30 dana x 20 kn (20 kuna po Gigi je još jefino), što je na kraju jednako 5700 kn. Kolika je ono prosječna plaća u Hrvatskoj?

PRIVATIZACIJA NA PRAVI NAČIN (ili Pretvorba kilobajta u novac)

Ajmo sad to pretvoriti u novac. Prepostavimo da možemo smanjiti veličinu html koda na 33 kilobajta, što je sasvim realno i dešava se, pametnom matematikom $<?=$ nećemo sve računati ispočetka :)? doći ćemo do slijedećih podataka:

Veličina stranice prije i poslije, te omjer tih veličina:
100 Kb / 33 Kb = 3 (znam, znam cirka, ili otprilike, znao sam padati ispite zbog ovoga, pa mi je sad guš u javnom mediju biti traljav sa znamenkama)

Troškove prometa (bandwidth-a) smanjujemo proporcionalno smanjenju veličine (ili težine) stranice:
 $5\ 700\ Kn / 3 = 1900$

Ušteda:
Početnih 5700 manje konačnih 1900 je ušteda od ukupno 3800 kuna.

Za količinu novaca koju bismo zadržali u džepu (3800 + 2 pive za proslavu uspjeha), mogli bismo zaposliti dio

fakultetskog asistenta, nekoliko ferovaca ili pola diplomanta Foi-a sa nešto kvalitetnog iskustva. :))

Pravo pitanje je zašto bismo, hehe, ali o tome nekom drugom prigodom.

GEEKOVSKA REVOLUCIJA

Prepostavimo još jednu stvar, da je netko negdje u tom bijelom svijetu prije nekoliko godina izmislio neku novu foru, koja kaže da nećemo npr. redeklarirati vrstu fonta i boju za svaki komad teksta u stranici, nego ćemo napisati uputu sa strane, da Internet Explorer, ili još bolje, Firefox, svaki taj komadić teksta sam po-farba u našu boju, i da za prikaz koristi određeni font (*). Da ne pričam gluposti, taj revolucionarni izum se zove Cascad-

CSS može izmjeniti kompletan izgled stranice, od glave do pete, bez da promjeni i jednu liniju HTML koda.

ing Style Sheets, ili skraćeno CSS. Ova tehnika izrade web stranica kaže da ćemo dijelove html-a označavati pomoću jedinstvenih (id) i nejedinstvenih (class) atributa. Onda sa strane, u posebnoj datoteci, pišemo kako želimo da svaki od tih elemenata izgleda. Bez da ulazim u detalje (novine su ipak ograničen format :)), ta datoteka se učitava jednom za čitavo vrijeme posjeta, ili session. Svako učitavanje stranice poslije prvoga koristi datoteku koja je već spremljena na računalu u privremenom direktoriju (Temporary internet files), i ona nam više ne sudjeluje u prometu. Još jedan vid smanjenja koda je u tome što za pozicioniranje npr. jedne rečenice ne koristimo 150 linija koda (tabličnih tagova), nego preko nekoliko, a ponekad i samo jednu liniju.

UŠTEDA RADNOG VREMENA PRI KORIŠTENJU CSS-a

Ponovno zamislimo da smo plaćeni da održavamo vrlo posjećen i popularan portal. Netko od naših zaposlenika, svakodnevno mora unositi novosti. Da ne bi on to morao raditi u HTML-u, ljudi su smislili Content Management Sustave (CMS). Time su razdvojili sadržaj od prezentacije. On samo piše tekst, a CMS taj tekst ubacije u HTML, i prikazuje na stranici. Bez CMS-a, taj bi momak morao svaku tu novost ručno upisivati u HTML. Ako bi jednog dana vlasnik htio promjeniti

izgled portala, svaka od tih novosti bi u tom slučaju bila posebna HTML datoteka, i svaku bismo morali ručno mjenjati. Koliko radnih sati bismo morali platiti za to? Ovakvo imamo veliku uštedu, i fleksibilnost.

Ljudi su nakon što su uvidjeli da je Content Management pun pogodak za primjenu na mjestima gdje se sadržaj često mijenja, shvatili, da osim prednosti u pogledu gore spomenutog prometa, ili bandwidth-a, CSS ima još jednu ogromnu prednost. Nju će i oni koji nikad nisu radili web stranice shvatiti iz slijedećeg paragrafa.

CSS svoju popularnost i široku primjenu može zahvaliti prije svega dvojici ljudi. Drugog će kasnije u tekstu spomenuti, a prvi je Dave Shea (<http://mezzoblue.com>). Njegovih ruku i uma djelo, "Css Zen Garden" (<http://csszengarden.com/>), nekoliko je već godina najveća moguća promocija uporabe css-a i standarda u izradi html-a. Radi se o samo jednoj html stranici. Jedan sadržaj, jedan html kod, a gotovo dvije stotine različitih dizajna. CSS može izmjeniti kompletan izgled stranice, od glave do pete, bez da promjeni i jednu liniju HTML koda.

PRISUTNOST NA INTERNETU

Čini mi se sasvim logična i realna prepostavka, da će sa dalnjim prodiranjem tehnologije, prirodnom tokom vremena, globaliziranjem cijena računalne opreme i sličnim pametnim frazama, i postotak, ili još bolje, ukupan broj redovnih korisnika interneta biti toliki da će taj medij preuzeti većinu marketinške industrije, da će se većina informacija distribuirati kroz taj medij, te da će svakom poslovnom subjektu koji se natječe za nekakvo tržište biti neizbjježno i nužno biti prisutan na internetu i dostupan na internetu. Primijetite, nisam napravio tipfeler. To su za mene dva različita pojma. Prisutnost na internetu je čisto je izrada nekakve stranice, i zakupa domene, kako bi ljudi koji znaju za tu domenu, mogli ponekad navratiti i naći informacije koje traže.

DOSTUPNOST NA INTERNETU i GOOOOOOOOGLE.

Dostupnost na internetu bih najlakše opisao kao poziciju među rezultatima pretrage na google-u. Tu dostupnost smo nekad mogli definirati kao pojavljivanje među rezultatima bilo kakve pretrage, te na bilo kojem mjestu, jer nije bilo toliko sadržaja online. Danas više to nije ni blizu tako. Danas se masno plaća visoka pozicija među rezultatima neke specifične pretrage. Ako prodajete knjige, želite da Vašu internet trgovinu google izlista prvu, kad netko upiše pojam "knjige", ili upiše pojam "knjižara" i sl. Još veći je plus, ako ste pri vrhu na upit o specifičnoj knjizi, npr. "Politika bez moći - Noam Chomsky".

Time ste si osigurali posjetitelje koji znaju što žele, i koji će prije nešto i kupiti, osim toga, čisto jednostavno rečeno, osigurali ste si više posjeta, i više prodaje.

Ako ste i na trenutak pomislili da google i nije baš tako bitan faktor, razmotrite slijedeće:

U praksi sam primijetio, da korisnici često upisuju u google adresu "www.foi.hr" (samo primjer), kao pojam pretrage, kako bi dobili link na <http://www.foi.hr>, na koji može kliknuti. Ako uzmete u obzir da ovo govorim iz osobnog iskustva (pravu domenu ne smijem baš ovdje reklamirati), da se radi o stranici koja ima nekoliko tisuća posjeta mjesečno (premijerni mjesec online), te da među stotinama ključnih riječi pretrage kojima ljudi dolaze tamo, ovakav oblik "traženja" zauzima jedno od prvih 5 mesta, shvatit ćete da ti ljudi ne razlikuju internet od gugleta. To je zastrašujući podatak za sve sa imalo mašte. Za one koji nisu impresionirani, neka samo malo istraže što google u pozadini razvija, koji njihovi servisi su već odavno iznimno uspješni, koliko zarađuju od AdSense-a, te koliko novaca ulažu da rasture svu konkureniju i pokupe im sve najbolje ljude....

Moramo prihvati činjenicu da je google saga tek počela. Ako još samo za kraj ove pod-teme imate strpljenja, povukao bih paralelu sa oglašavanjem u klasičnim medijima, poput novina, televizije i jumbo

plakata. Ta paralela kaže, da bi preneseno u klasične medije, google držao 80% televizijskih reklama, 95% novinskih reklama i 70% jumbo plakata u cijelom svijetu, i iznajmljivao ih kome želi, po kojoj cijeni želi. Osim toga, imaju moć cenzurirati sadržaje pretrage u svim zemljama, pa čak i Kini, i time velikom dijelu publike sakriti što žele. To se zove moć. Google su pokrenula i stvorila dvojica studenata. Čime se naši lokalni studenti bave? Dotom? O-gamem? Ovo ne bih njima predbacio, nego ustroju i aktivnosti osooblja fakulteta. Točka, ili omanja poanta. Više o tome u eventualno-

važnost. Takvim (ispravnim) stranicama google daje solidnu prednost u odnosu na ostale. Zašto? Jer su puno veće šanse da će sadržaj ispravne stranica biti ono što korisnik uistinu traži ako je došao do nje pretragom za frazom iz naslova.

Ovo je samo jedna natuknica, i ni ne šaklja površinu poluznanstvene discipline koja se razvila iz konstantnih pokušaja boljeg pozicioniranja na internet pretraživačima. Ta se disciplina zove SEO, ili Search Engine Optimisation. Pa tko želi, neka gugla.

PRISTUPAČNOST WEB STRANICA I PRILAZ ZA INVALIDE

Uporaba web standarda postala je hit među samosvjesnim web dizajnerima prije 3 godine. Koristili su se standardi i prije, ali je jedan događaj označio prekretnicu i pokrenuo revoluciju. Bio je to ne baš sjajan redizajn

magazina [Wired](http://wired.com) (wired.com), kao što ćete i sami primijetiti iz kričavih boja ako ga posjetite, što toplo preporučam. Douglas Bowman (stopdesign.com) je krivac za redizajn. Wired je i prije redizajna bio iznimno popularan magazin, pošto ga je pisala skupina prilično inteligentnih i intuitivnih ljudi. Redizajn je tu ekipu posjetitelja fino razdvojio na pola. Pola njih pisalo je hvalospjeve Douglasu Bowmanu po forumima, slalo mu ih na e-mail adresu, spominjući poboljšanu čitljivost teksta, preglednost i sl. Druga polovica je slala hatemail. Gadile im se kričave boje i slično. Uglavnom žalili se ljudi. Jedan posjetitelj iz one prve skupine mu je također poslao e-mail u kojem je komentirao redizajn, i u glavnom zahvalio se Douglasu što on sad može neusporedivo lakše čitati taj magazin. Tko zna kako bi web danas izgledao, da Douglas nije u dnu tog e-maila primijetio jednu malu, revolucionarnu rečenicu. "Thank you! Btw. I'm blind!"??!?

Klišej kaže, kako je ekipa sa svih strana nakon toga skužila koliko su zapravo ti style sheetovi korisni, i koliko mog pomoći ljudima. Čovjek koji je slijep,

i koristi posebno prilagođen internet preglednik, sada je imao puno, puno manje muke sa čitanjem te stranice. Nad ovime bi se mogli zamisliti i "webmasteri" fakultetske web stranice, pogotovo s obzirom da sada na fakultetu imamo momka koji je također slijep, i da se po svim novinama fakultet hvali kako mu je izišao u susret na sve strane, pa ne bi škodilo onda da se ovih činjenica sjete odgovorni.

"Failed validation, 76 errors" (<http://validator.w3.org/check?uri=http://www.foi.hr>), ne da nabijam na nos, al nek se zna koliko pratimo razvoj tehnologije.

::EOČ

(Nastavak u sljedećem broju)

Tomislav Glavaš

Prilog tekstu:

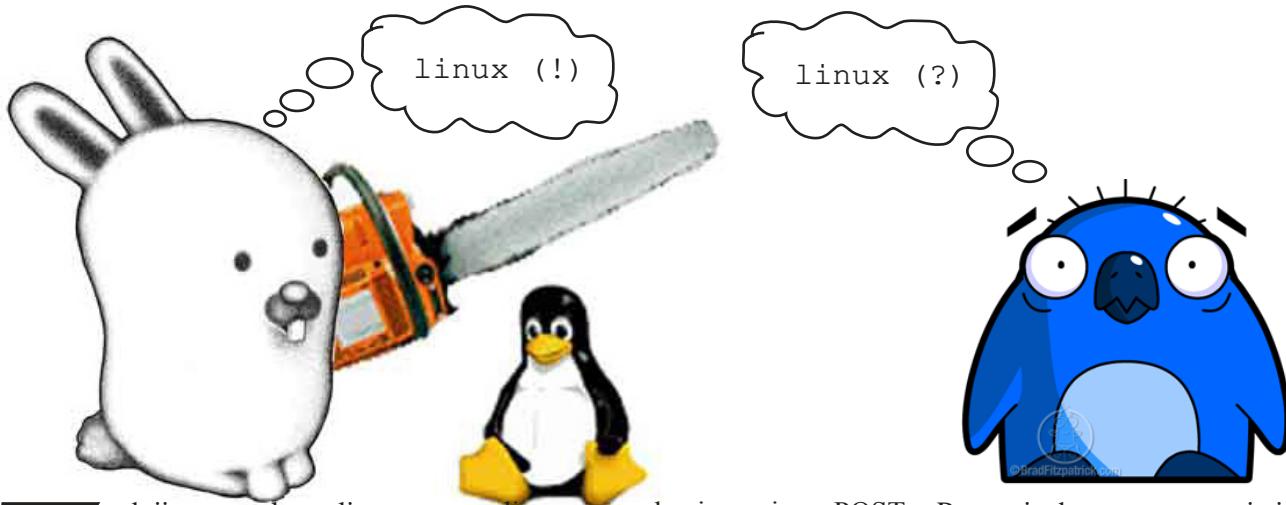
<http://stopdesign.com/log/2005/10/14/wired-redesign-turns-3.html>
Douglas Bowman osobno o redizajnu wired magazina, na svom blogu.

<http://stopdesign.com/public/wired/docs/>
-> Dokumentacija o redizajnu wired magazina

<http://mezzoblue.com/>
-> Osobni blog, Dave Shea

<http://www.amazon.com/exec/obidos/ASIN/0321303474/mezzoblue-20/103-0696290-8277414>
-> "The Zen of Css design" - fenomenalna knjiga o css-u, koja opisuje najzanimljivije i najvjeste izvedene dizajne u sklopu csszengardena

<http://mi3dot.org/forum/viewtopic.php?t=3888>
-> Sjajna dretva (Lol, zapravo thread) na forumu hrvatske dizajn zajednice mi3dot, sa uputama i linkovima za učenje css-a

Zadnji puta krenuli smo u predivnu avanturu otkrivanja linux operativnog sustava.

Odmah po izlasku časopisa, pojavila se skupina ljudi koja je pročitavši prošli članak zaključila da bi trebalo isprobati taj linux. Problem je bio da u prošlom članku nigdje nije pisalo kako se to radi. Pisalo je, međutim, tko ga je napisao. Tako da sam imao dosta poziva i F2F zahtjeva za instrukcije iz instaliranja linuxa. A par ljudi je i zaključilo da dajem instrukcije iz operacijskih sustava i bash skriptiranja (uspjeli su me nagovoriti za dvije kantice pive po sessionu). Ono što pokušavam reći je da me cijelokupna situacija prilično razveselila (kantice nisu imale nikakve veze s time) i da sam uvidio da na FOI-u postoji dosta zainteresiranih za linux.

Instalacija

U ovome odlomku mislio sam napisati točne, definirane, koncizne, a opet sažete upute kako instalirati linux. Međutim neću. Nema smisla, svi vi znate engleski, možete čitati upute, znate gdje je google, itd.itd. Nećemo valjda ovo štrebati napamet. Evo teorije, pa izvucite nešto iz nje:

Boot sektor

U svakom kompjuteru postoji hard disk (barem jedan). U svakom kompjuteru na barem jednom disku nalazi se

barem jedan operativni sustav. U praksi kada se

računalo

upali, prvo se obavi provjera, POST (www.google.com), pri kojoj se provjeri opće hardversko stanje računala (prilično neprecizna definicija). Nakon POST-a, ovisno kako je konfiguiran bios, računalo pročita zapis na hard disku koji se zove boot sektor (www.google.com). U boot sektoru piše koji sve operativni sustavi postoje na računalu (mogu biti i na drugom disku) i gdje se oni nalaze.

Zašto Vam sve to objašnjavam, pa zato što se pri instalaciji linuxa iznova zapisuje boot sektor i tamo se instalirava linux boot manager. U biti, meni, koji će vas ubuduće pitati koji sustav da se podigne. Ako ste prije imali windowse, onda recimo windowse ili linux.

Particije

Particije su u biti kada imamo jedan disk:-), a želimo imati dva (opet jedna predivno nejasna definicija, ali ne mogu se suzdržati). Za ozbiljno, particije su logički podjeljene cjeline na jednomy fizičkome hard disku.

Zamislimo sljedeću situaciju u windowsima:

HDD – 40GB
C: 10GB
D: 30GB

Znači imamo jedan hard disk od 40GB i dvije particije, jedna za windowse i jedna za filmove recimo.

Poanta

Poanta je da morate razumjeti što je to boot sektor, boot loader i particija, ako želite sami instalirati linux. Možete vi njega instalirati i ako to ne znate. Klikati next nije nikad bio problem. Problem je ako si prepišete seminare, filmove ili muziku, predivnom novom instalacijom linuxa, jer niste znali o

Poanta je da morate razumjeti što je to boot sektor, boot loader i particija, ako želite sami instalirati linux.

kakvim on to particijama priča.

Instalacija

Preporučljivo je prije instalacije linuxa već imati instalirane windowse (ako želite imati oboje), budući da windowsi instaliraju svoj boot loader na boot sektor koji ne prepoznaje ništa drugo osim njih. Linux prepoznaće i windowse tako da je bitno da se on instalira poslije. Nije da je nemoguće raditi obratno, ali nema smisla ako je ovako jednostavnije. Particioniranje diska najčešće izgleda ovako:

1. Prije partacioniranja

HDD - 40GB
C: 10GB - windows
D: 30GB - podaci

2. Poslije partacioniranja

C:10GB – windows
D: 20GB – podaci
E: 8GB – linux root particija
F: 2GB – linux swap particija

Dakle, najčešće se od postojeće

particije uzme slobodnog prostora i naprave dodatne dvije particije za linux. Jedna za sam sustav, a druga za swap. Moja preporuka je da to napravite iz windowsa sa nekim od programa za particioniranje (recimo Partition Magic). Neke minimalne vrijednosti koji bih vam preporučio za particije su 3.5 GB za root partition i 512 MB za swap.

Sada, kada smo spremni, možemo ubaciti ubuntu 6.06 dapper install CD ili DVD u drive i resetirati računalo (i podesiti u bios-u da se računalo boota sa njega). Nakon bootanja izaberete prvu opciju, dakle install. Kada se sustav podigne i *Slika! Žustra rasprava Linux fanova na temu najbolje linux distribucije* započne prava instalacija nastavljam. Većina opcija u instalaciji je jednostavna i nema ih potrebe objašnjavati. Malkice će se samo osvrnuti na particioniranje još.

Linux prepoznaće diskove i particije po sljedećim pravilima:

1. IDE uređaji (bilo hard diskovi ili optički uređaji)
 - a. PRIMARY
 - i. Master – hda
 - ii. Slave – hdb
 - b. SECONDARY
 - i. Master – hdc
 - ii. Slave – hdd
 - c. And so on and so forth
2. SATA uređaji (bilo hard diskovi ili tosteri)
 - a. Sda
 - b. Sdb
 - c. Sdc
 - d. Sdd
 - e. And so on and so forth

Nadalje, particije se označavaju po sljedećim pravilima:

- primary -> 1
- extended -> 5
- logical (u extended naravno) -> 6, pa naviše

Ako pogledamo naš prošli primjer 40GB diska koji je

spojen na primary IDE kanal particije bi bile sljedeće:
Hda1 – 10GB
Hda5 – 30GB
Hda6 – 8GB
Hda7 – 3GB

Za detaljnije informacije www.google.com (linux partition naming).

Dakle kod particioniranja je bitno znati oznake particija (i diskova!) na koje želite instalirati linux. Također je potrebno izabrati i file sustav za zapisivanje podataka na te particije. Bez ulaženja u diskusije o tome koji je bolji ili lošiji, predlažem da koristite ext3 za root particiju, a za swap izaberite linux swap.

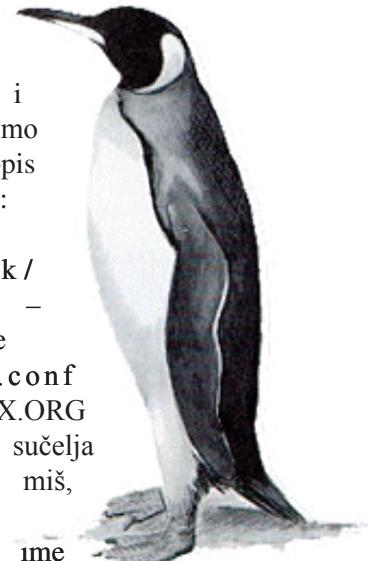
Ostatak instalacije je prilično jednostavan i samorazumljiv, te bi nakon kojih 40-ak minuta trebali imati instaliran Ubuntu. Ako netko mora ići u trgovinu po dvije kantice i donijeti ih u sobu br. 111 ili ostaviti kantice ispred vrata i postaviti pitanje na FOI forumu.

Sad će se mnogi buniti, joj pa kako nije ništa napisao konkretno kak se to instalirava, pa kak će sad ja jadan/jadna. Iz iskustva (velikog, ogromnog, nepresušnog) znam da ako nekome daš točne upute što treba raditi, slijepo će ih pratiti i ništa neće naučiti, a kada se susretne sa problemom, neće ga znati riješiti, a mene će dovesti na rub alkoholizma:-) Ljudi, draž linuxa je (osim što je besplatan i kul) da sami otkrivamo kako operativni sustav radi, kako se podešava, što su to semafori i Dekkerov algoritam:-) Pretpostavljam da je većina vas igrala poneku Lucas Arts-ovu avanturu, sjećate se kako ste se osjećali kada ste nakon sat-dva(dan-dva vjerojatnije) napokon otkrili da treba onu zmiju bacit preko onog drveta kako bi lokomotiva poletjela i Indy spasio Atlantis? U can have that back with linux!

Sad kad smo se malkice ufurali da vam dam i domaću zadaću:

Nakon instalacije Ubuntu-a najčešće vam je sav hardver prepoznat i sve fino radi. Zašto to recimo ne bi promjenili? Evo popis fajlova koje treba prepisati:

1. /etc/network/interfaces – podešavanje mreže
2. /etc/X11/xorg.conf – podešavanje X.Org grafičkog sučelja (rezolucija, miš, tipkovnica,...)
3. /etc/hostname – ime

računala

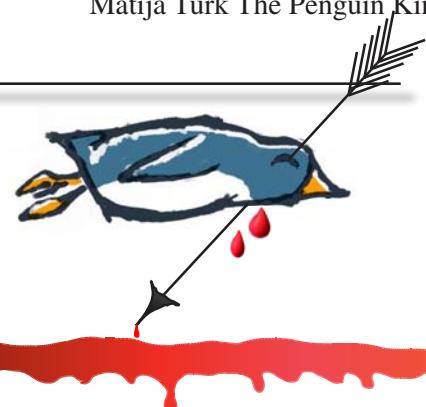
4. /etc/resolv.conf – podešavanje dns servera
5. /etc/apt/sources.list – podešavanje repozitorija (otkomentirajte universe repozitorije ima puno softvera тамо)
6. /etc/fstab – mountanje particija pri podizanju sustava
7. /etc/samba/smb.conf – podešavanje shranja direktorija na mreži
8. /etc/init.d/* - pokretanje i zaustavljanje servisa

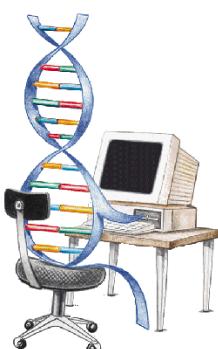
Uglavnom jednostavno je zaključiti da su sve postavke u /etc direktoiju. U sljedećem broju ćemo osnovne fajlove pogledati i naučiti pametno gospodariti svojim novim operacijskim sustavom. U međuvremenu imate forum, pa pitajte.

::EOČ

Matija Turk The Penguin King

Obsession: A persistent, repetitive, and unwanted thought. Cannot be eliminated by logic or reasoning. Often phenomena which is usually noticed in Linux fan communities, which members are commonly known as THE LINUX NERDS.

KAKO RADI SPY++ I SVE OSTALO... nešto

Prvi članak je bilo jednostavno napisati jer nisam imao ideja. Ovaj je imao težak porod s komplikacijama. Mislio sam se između hrpetine stvari, čak mi je bilo malo i žao što sam se odlučio na pisanje ovih članaka u C/C++ nakon što je ekipa iz SharpDevelop modularizirala aplikaciju pa je sad u .NET-u moguće koristiti nijihove ljepljive prozore, tekst kontrolu sa bojanjem sintakse i Intellisence-om. Ali, ne dam se ja. .NET je za pičkice!

Nakon onoga broja BUG-a u kojem su bile opisane besplatne baze podataka počeo

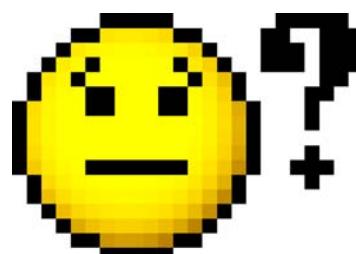
sam raditi s FireBird embeded. Kako je tek samo to dobro! Zbogom serijalizaciju, zdravo FireBird! Baza podataka bez drafvera, bez ikakvih instalacija, samo jedan dll pun lijepih stvari, a u bazi sve što čovjeku treba; od storanih procedura pa dalje. Teška srca sam odustao od toga. Možda u sljedećoj epizodi...

I onda je došao Spy++ kao kompromis. Pročitao sam prije nekog vremena jedan post koji je glasio: "Kako da zaliđepim svoju aplikaciju (prozor) na prozor iz druge aplikacije?" i dva odgovora: "Nikako". Mislim, nije to neka stvar koju ćeš raditi svaki dan, ali nemojte tako ljudi.

Spy demonstrira da je to moguće.

Možete reći, pa dobro koga vraga? Zašto bi uopće lijepio prozore, koga to interesira? Možete reći i npr. "Pošto kruh?". Ali evo interesantno pitanje: "Kako napraviti da se prozor iscrtava na desktopu ispod ikona?". Ja znam! A znati ćete i vi ako pročitate ovo do kraja. Dakle, gikovi naprijed, ostali stoj!

Za napraviti MySpy potrebno je znati nešto o interprocesnoj komunikaciji i injectanju dll-ova. Da krenemo obrnutim redoslijedom? Potrebno je imati dll. (Čitav kod za ovaj program je na Internetu.)


```
BOOL APIENTRY DllMain(HANDLE hModule, DWORD ul_reason_for_call, LPVOID lpReserved){
    switch(ul_reason_for_call){
        case DLL_PROCESS_ATTACH:
            //napraviti nesto pametno
            break;
        case DLL_PROCESS_DETACH:
            //pocistiti za sobom
            break;
    }
    return TRUE;
}
```

Kao i kod Spy++ koristeći miša odabrati ćemo prozor koji želimo subklasirati i onda ubaciti dll u proces koji je vlasnik prozora.

```
POINT pt;
DWORD dwProcessId =0;
GetCursorPos(&pt);
HWND hw=WindowFromPoint(pt);
GetWindowThreadProcessId(hw,&dwProcessId);
```


Nakon što se ovo izvrši znamo processId. Sada idemo na ubacivanje dll-a.

```
HANDLE hProcess = OpenProcess(
    PROCESS_CREATE_THREAD|PROCESS_VM_OPERATION|PROCESS_VM_WRITE,
    FALSE, dwProcessId);
```

Prvi parametar ove funkcije označava nivo prava koja želimo imati u tom procesu. Mi trebamo kreiranje novog treda i pisanje po njegovom memorijskom prostoru.

```
PWSTR pszLibFileRemote = (PWSTR)
    VirtualAllocEx(hProcess, NULL, cb, MEM_COMMIT, PAGE_READWRITE);
WriteProcessMemory(hProcess, pszLibFileRemote, (PVOID) pszLibFile, cb, NULL);
```

S ove dvije naredbe smo prvo alocirali memoriju duljine **cb**, zatim na to mjesto kopirali putanju do dll-a kojeg želimo ubaciti – **pszLibFile**.

Sljedeće što trebamo učiniti je natjerati taj proces da podigne naš dll. Za to ćemo koristiti **CreateRemoteThread**. Kod kreiranja novog treda između ostalog potrebno je naznačiti funkciju u kojoj će početi izvršavanje. Ta funkcija zahtjeva jedan parametar, što je baš točan broj parametara funkcije **LoadLibrary** koja se koristi za dinamičko učitavanje dll-ova.

Znači potrebno je natjerati RemoteThread da se pokrene iz funkcije **LoadLibrary**. Ali gdje se nalazi ta funkcija? E, pa evo jedna mala tajna. Windowsi **uvijek** učitavaju Kernel.dll na isto mjesto unutar svakog procesa! Dovoljno je pronaći adresu funkcije **LoadLibrary** u jednom procesu i ta adresa vrijedi za sve! Sad kad to znamo onda kod izgleda ovako.

```
PTHREAD_START_ROUTINE pfnThreadRtn = (PTHREAD_START_ROUTINE)
    GetProcAddress(GetModuleHandle(TEXT("Kernel32")), "LoadLibraryW");
hThread = CreateRemoteThread(hProcess, NULL, 0, pfnThreadRtn, pszLibFileRemote, 0, NULL);
WaitForSingleObject(hThread, INFINITE);
```

Baš je ljepo! Međutim, našeg vojnika treba živog vratiti kući. To se opet izvodi na isti način, s tim da ...
Evo kako se to radi.

```
hthSnapshot = CreateToolhelp32Snapshot(TH32CS_SNAPMODULE, dwProcessId);
MODULEENTRY32W me = {sizeof(me)};
BOOL fMoreMods = Module32FirstW(hthSnapshot, &me);
for (; fMoreMods; fMoreMods = Module32NextW(hthSnapshot, &me))
{
    fFound = (lstrcmpiW(me.szModule, pszLibFile) == 0) ||
        (lstrcmpiW(me.szExePath, pszLibFile) == 0);
    if (fFound) break;
}
```


Kreira se slika procesa, protrči kroz sve module da bi se pronašlo našeg. Treba nam adresa našeg modula kako bi je mogli poslati funkciji **FreeLibrary**. Iza ove točke sve ide kao i gore, samo što je naziv funkcije i parametar drukčiji.

```
PTHREAD_START_ROUTINE pfnThreadRtn = (PTHREAD_START_ROUTINE)
    GetProcAddress(GetModuleHandle(TEXT("Kernel32")), "FreeLibrary");
hThread = CreateRemoteThread(hProcess, NULL, 0, pfnThreadRtn, me.modBaseAddr, 0, NULL);
```

To je objašnjenje prvog dijela. Sad znamo kako ubaciti dll i izbaciti ga, ali što s njim. Pa, ako se želi špijunirati poruke koje primaju prozori unutar procesa onda je ovo nepotrebno. Dovoljno je koristiti **SetWindowLong**. Ali ova funkcija nemože funkcionirati preko granice procesa. Zato koristimo injectani dll koji to radi umjesto nas i prikupljene poruke nam šalje na neki način. Od svih mogućih načina dva su glavna/najjednostavnija i naravno MySpy koristi oba dva. Prvi je **Pipes**, drugi **WM_COPYDATA**.

Idemo opet obrnutim redoslijedom. WM_COPYDATA je poruka koju prima prozor u **WindowProc**, a šalje se putem **SendMessage**. Izuzetno je jednostavna za korištenje. Ovako je koristi MySpy:

```
COPYDATASTRUCT st;
st.lpData=buf;
st.cbData=256;
SendMessage(hWndSpy,WM_COPYDATA,(WPARAM)hwnd,(LPARAM)&st);
```

Varijabla **buf** je pointer na neku memoriju – u našem slučaju polje znakova duljine 256. Na ovaj način poslanu poruku prozor **hWndSpy** će primiti:

```
case WM_COPYDATA:{  
    char* buf=(char*)((COPYDATASTRUCT*)uParam)->lParam;  
}
```

Ovaj način prebacivanja poruka je koristan samo u slučajevima kad je poruka relativno kratka. Čak bi bilo i poprilično komplikirano pomoću ovog mehanizma napraviti dvosmjernu komunikaciju.

Dobar primjer korištenja **WM_COPYDATA** možemo pronaći kod Winampa. Kad već postoji jedna instanca Winampa i pošalje se zahtjev za sviranjem neke druge pjesme (recimo DblClick u Exploreru) onda se podigne nova instanca koja protrči kroz sve top level prozore i ako pronađe Winamp-a pošalje mu **WM_COPYDATA** s parametrima koji su njemu poslani, pričeka na odgovor (**SendMessage** je blokirajuća – npr. **PostMessage** nije; ima ih još) i ugasi se.

Dakle, MySpy će koristiti **WM_COPYDATA** za dobivanje špijunirane poruke, a Pipes će koristiti kod inicijalizacije dll-a, jer

kad se ubaci dll onda mu treba reći koji prozor da subklasira.

Postoje dvije vrste cijevi: anonimne i imenovane. Anonimne su brže i koriste se kod tata – dijete odnosa među procesima (kome nije jasno neka pita prof. Kermek32). Kako nemaju ime onda je pipe handle potrebno prebaciti iz procesa koji kreira cijev (tata) u dijete. To se može napraviti pomoću nekog drugog načina komunikacije i **DuplicateHandle** API, ali se većinom radi o omogućavanju nasleđivanja handles ili redirekciji nekih standardnih stream-ova (err,out,in) recimo za potrebe debugiranja.

Imenovane pružaju veću slobodu. Svaki proces koji zna ime može se spojiti. Onaj koji kreira pipe se naziva server, a onaj koji se spaja klijent. Klijent takođe može komunicirati direktno s drugim klijentom (P2P), pa to nije klasična klijent-server komunikacija iako se koriste isti termini.

Nazivi cijevi imaju sljedeću strukturu: \\ServerName\\pipe\\PipeName. Klijent se može spojiti preko mreže na cijev koja postoji na bilo kojem serveru (pod uvjetom da ima prava) tako da odgovarajuće promjeni ServerName, dok server umjesto ServerName mora imati „.” što označava lokalni kompjuter (nemože kreirati cijev na drugom kompjuteru).

Server prvo kreira pipe koristeći **CreateNamedPipe**. Tu popuni parametre koji će ograničiti mogućnosti spajanja i komuniciranja.

```
hPipe = CreateNamedPipe( "\\\.\pipe\myspy_pipe", PIPE_ACCESS_DUPLEX,
    PIPE_TYPE_MESSAGE | PIPE_READMODE_MESSAGE | PIPE_WAIT,
    1, BUFSIZE, BUFSIZE, NMPWAIT_USE_DEFAULT_WAIT, NULL);
```

PIPE_WAIT zastavica signalizira našu želju da **ReadFile**, **WriteFile**, **ConnectNamedPipe** budu blokirajuće, tako da nam je sad dovoljna ova linija koda za čekanje na klijenta.

```
BOOL fConnected = ConnectNamedPipe(hPipe, NULL);
```

Nakon što se klijent spojio radimo kao što bi radili s bilo kojom datotekom, što u našem slučaju nije nešto posebno jer šaljemo samo jednu poruku i onda zatvaramo pipe:

```
bSuccess = WriteFile(hPipe, chMessage, cbMsgBytes, &cbDummy, NULL);
```

Varijabla chMessage je HWND prozora koji treba subklasirati, cbMsgBytes je strlen(chMessage)+1, a u cbDummy će se upisati ukupan broj upisanih bajtova.

Ovako to izgleda s druge strane:

```
hPipe = CreateFile(lpszPipename, GENERIC_READ | GENERIC_WRITE,
    0,NULL,OPEN_EXISTING, 0, NULL);
...
bSuccess = ReadFile(hPipe,chBuf,BUFSIZE*sizeof(TCHAR),&cbRead,NULL);
...
hWnd=(HWND)strtol(chBuf,&dummy,10);
```

Sad kad znamo hWnd prozora kojeg treba subklasirati onda:

```
oldWindowProc=(WNDPROC)SetWindowLong(
    hWnd,GWL_WNDPROC,(LONG)WindowProc);
```

LRESULT CALLBACK

```
WindowProc(HWND hwnd, UINT uMsg,WPARAM wParam,LPARAM lParam){
    COPYDATASTRUCT st;
    char buf[256];
    sprintf(buf,"0x%.4X :- wParam ( 0x%.8X ) lParam ( 0x%.8X )",uMsg,wParam,lParam);
    st.lpData=buf;
    st.cbData=256;
    SendMessage(hWnd,WM_COPYDATA,(WPARAM)hwnd,(LPARAM)&st);
    return CallWindowProc(oldWindowProc,hwnd,uMsg,wParam,lParam);
}
```

Eto ga, tako to radi Spy++! Što se tiče svega ostalog to shvatite sami. Mirno vam more i pozdrav posadi broda!

Uh, desktop!

Za crtanje ispod ikona na desktopu treba subklasirati **SysListView32** kontrolu koja je zapravo desktop, a tata joj je Explorer i treba nakon što se izvrši poruka WM_ERASEBKND nacrtati svoje. **EOČ**

Marin Rušinović

Sex:

1. sexual activity: activities associated with sexual intercourse; “they had sex in the back seat”
2. all of the feelings resulting from the urge to gratify sexual impulses; “he wanted a better sex life”; “the film contained no sex or violence”
3. SEX was a boutique run by Malcolm McLaren & Vivienne Westwood at 430 King’s Road in London.
4. Sex ∩ Ludi Programer = ∅

ŠERANJE

Velik broj (dobro, ne baš TAKO velik, ali dovoljno velik da ne bude mali) u studentskom domu ne zna podesiti svoje računalo da bude „shareabilno“, znači, da ostatak mreže može vidjeti vaše računalo i ući u njega, duboko, duboko do one razine koju vi odredite ☺

Ubiti, ovdje ćemo vam pokazati način kako

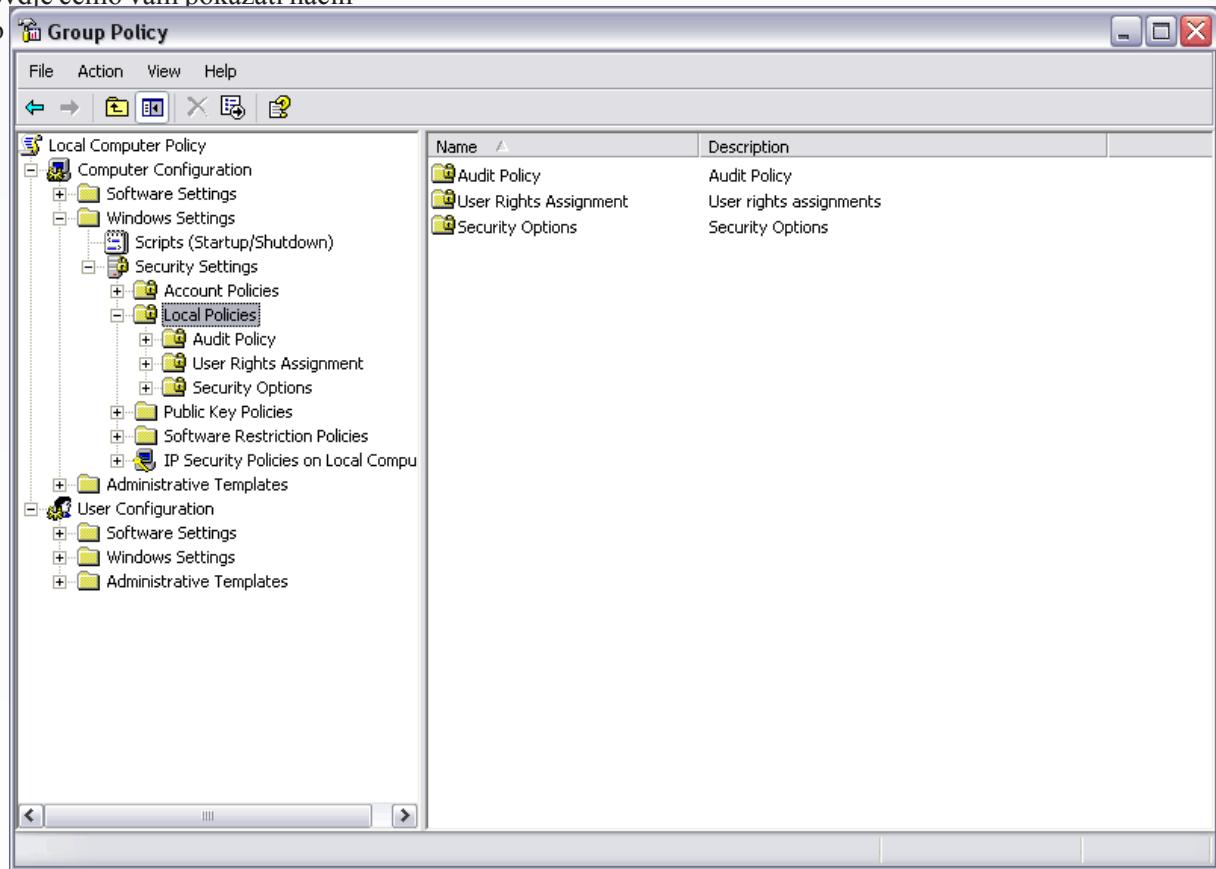
riješiti one probleme kada se traži password prilikom ulaska na vaš kompjuter (preko mreže, fkors), ili kad izbací onu grešku da \\ Netko nije accessible.

Dakle, krenimo. Ono što je bitno napomenuti, morate tokom rada (puno posla ima) imati uz sebe najmanje 5 piva. Piva, ne sokova, eventualno gemište. Znači, za početak i za dobro jutro, popijte pivo. Sada, kada ste spremni za rad, uključite (ako već nije uključen) Guest account u vašim Windowsima a.k.a. Pendžers-ima™.

Znači, Start->Control Panel->User

Accounts i tamo uključite Guest. Bravo vi, počastite se pivom!

Sada treba otvoriti Run prozorčić. Start->Run ili na tipkovnici stisnite Win tipku+R. Pivu još nemojte piti, jer ćete morati nešto tipkati sada. U Run utipkajte „gpedit.msc“ (bez navodnika). Otvorit će vam se **Group Policy Editor**. Možete ga pokrenuti i preko Control Panela, ali ovako je brže, ekonomičnije, efikasnije, a samim time i profitabilnije! Bravo, sada popijte zaslужeno pivo!

E, tako. Sada kada imate **Group Policy** editor, odite na **Computer Configuration**, pa na **Windows Settings**, pa na **Security Settings**, pa na **Local Policies** i konačno na **User Rights Assignment**.

Tu će vam biti važno par stvari:

Access this computer from the network – kliknite 2 puta i u listi koja vam se pojavi moraju se nalaziti stavke Everyone i Guest. Ako ih nema, dodajte ih klikom na Add User or Group... i onda u novom prozoru što vam se pojavi

morate upisati Guest ili Everyone.

Drugo što vas zanima jest stavka **Deny access to this computer from the network**. Tko god da je u ovoj listi, ne može na vaš kompjuter, pa znači, ako vam je recimo Guest u toj listi, maknite ga. Kod mene na toj listi stoji jedino SUPPORT_nekibroj

To je to što se tiče ovog dijela, sada treba popit pivo ☺

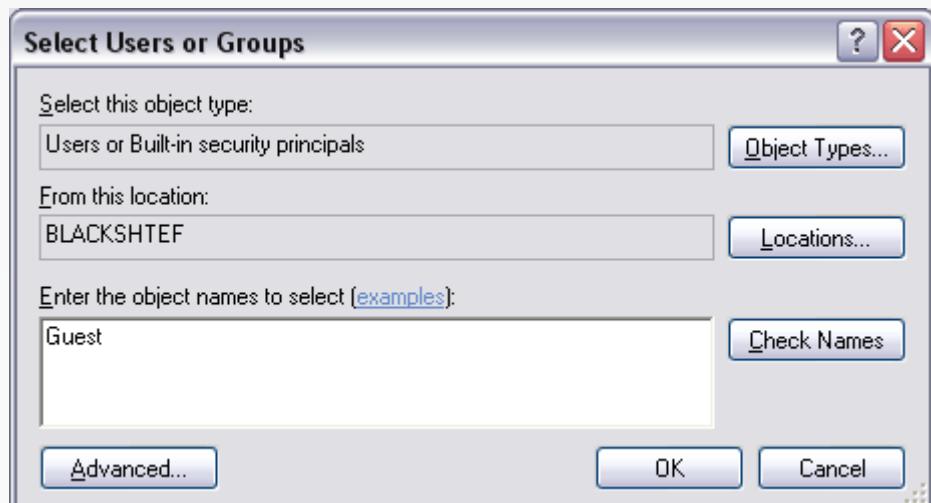
TUTORIAL

Nakon što ste se ohladili pivom (pa niste valjda topli pivu pili???), prebacite se sa **User Rights Assignment** na **Security Options** (još uvijek smo unutar Local Policies...)

Tamo nas isto čeka par prepravki... a prva od njih se zove **Network access: Allow anonymous SID/Name translation**. To mora biti postavljeno na **Enabled**.

Sljedeće – **Network access: Do not allow anonymous enumeration of SAM accounts** – to postaviti na **Enabled**, a **Network access: Do not allow anonymous enumeration of SAM accounts and shares** (odmah ispod) na **Disabled**.

Još dvije stvari su ostale u ovom dijelu... **Network access: Let Everyone permissions apply to anonymous users** postaviti na **Enabled** i **Network access: Sharing and security model for local accounts** postaviti na **Guest**

only – local users authenticate as Guest. Eto, zatvorite Group Policy editor, a otvorite novu pivu.

Eto, to bi bilo to... još bih vam preporučio da si uključite **Simple File Sharing** (otvorite My Computer, pa na izbornik Tools, Folder Options, pa na View, i tamo na kraju liste je SFS).

::EOČ

Tu imate i ovu finu tablicu, možda nekome dobro dođe ☺

GROUP POLICY EDITOR	
Computer Configuration\Windows Settings\Security Settings\Local Policies\User Rights Assignment	
Access this computer from the network	Dodati Everyone i Guest
Deny access to this computer from the network	Obrisati sve osim SUPPORT_nekibroj
Computer Configuration\Windows Settings\Security Settings\Local Policies\Security Options	
Network access: Allow anonymous SID/Name translation	Enabled
Network access: Do not allow anonymous enumeration of SAM accounts	Enabled
Network access: Do not allow anonymous enumeration of SAM accounts and shares	Disabled
Network access: Let Everyone permissions apply to anonymous users	Enabled
Network access: Sharing and security model for local accounts	Guest only – local users authenticate as Guest
Uključiti Simple File Sharing	
Uključiti Guest account	

Eto :)

Napisao i screenshotao:
Nikola Krajačić
nikola.krajacic@foi.hr

SERIJE - TV VODIČ

Savjeti za potpuno beskorisno traćenje vrijednog vremena koje biste trebali provesti učeći

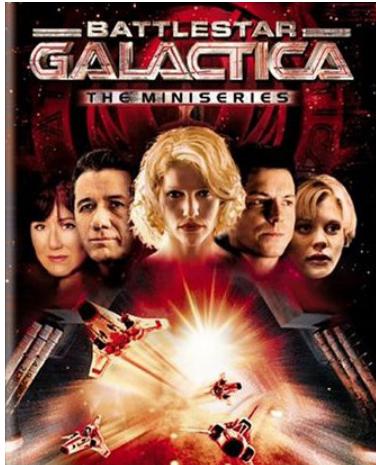
Ah, Varaždin. Tako je divno živjeti u tako naprednom, kulturnom gradu. (Your mileage may vary.) Ili barem, nije loše pohađati Fakultet Organizacije i Informatike. Nastranu kvaliteta predavanja, prehrane i klimatizacije; FOI ima ono što je svakom pravom informatičaru važnije od hrane: broadband vezu na Internet! I wireless mrežu! Da ne spominjemo novi studentski dom, kojeg krase slične kvalitete. Takav slobodno dostupni Net, s tako velikom brzinom veze, može se iskoristiti na doslovno bezbroj načina... ali zanimljivo je da ga skoro svi heavy duty surferi koje znamo koriste na jedan od dva načina:

1. Igranje Warcrafta (odnosno DOTA-e)/Call of Dutya/ Counterstrikea... ili
2. Uдовљавanje svojim najnižim, primitivnim, životinjskim porivima.

Govorim, dakako, o skupljanju i skladištenju downloada. Kod te ekipe koja zna skinuti i više od pola terabajta mjesечно može se naći zaista svašta – a onda se to svašta pokaže prijateljima, koji odnesu par DVDOva tog svačeg sa sobom, da pokažu cimerima, koji ga kopiraju, itd. I tako cijeli Varaždin završi preplavljen nevjerojatnim, opskurnim downloadima. Blago nama.

Potpuno nevezano s gornjim paragrafom: **čini li se i vama da u zadnje vrijeme gledate puno više TV serija nego prije?**

Iz nekog tajanstvenog razloga studentima je danas dostupna ne samo ogromna količina filmova (toga je bilo i prije), nego i prava poplava televizijskih materijala. I dok je relativno lako odlučiti koji su filmovi vrijedni pažnje (rottentomatoes.com | pitaš frenda koji je gledao | «Ako glumi [umetni ime frajera/ženske] onda 100% gledam!»), za serije je to malo teže. Nažalost, serije su i zahtjevnije.

Battlestar Galactica - Nakon potpunog uništenja Kolonija i ljudske civilizacije, 50.000 posljednjih preživjelih bježi pred neprijateljem koji ih je uništilo i traži mitsku trinaestu izgubljenu ljudsku koloniju: Zemlju.

Scrubs: Zgode i nezgode novih stažista u velikoj gradskoj bolnici, gdje su od njih luđi samo doktori... ali od doktora su luđi samo podvornici.

Ako se ispostavi da je film kojeg ste gledali loš, to je tužno, ali dva sata potrošena na njega i nisu tako velika žrtva. S druge strane, ako potrošite (sve skupa) pola dana/dan ili više vremena na seriju za koju se ispostavi da je sr...ednja ili loša, mogli biste u frustraciji baciti monitor kroz prozor!

U interesu zaštite vaše opreme (ili kralježnice, ako je monitor CRT) ovaj članak je nastao kao vodič kroz džunglu TV serija koja vas okružuje. Čitajte ga, gledajte samo najbolje, i hvalite se svojim dobrim ukusom pred kolegama. (*Nota bene:* Iako su u opticaju i razne druge vrste TV materijala, iz praktičnih razloga ćemo se ograničiti samo na igrane produkcije. Ne trebamo vam mi reći da ako je od BBC-a i dokumentarno, dobro je. Ili da su Teletubbies nekusi korupcije, poslan u ovaj svijet da inficira i uništi naše najmlađe (opet BBC), itd.)

Odmah na početku, da pojednostavimo – gledajte *Battlestar Galactiku*. Neki od vas su ovo već apsolvirali, ali dopustite da pojasnimo ostatku publike: *Battlestar Galactica* je trenutno najbolja serija na televiziji. Ne samo po našem, nego i po mišljenju časopisa *Time* i *Rolling Stone* itd. Što, ne volite SF serije, vanzemaljce i lasere? *B:G* nemanji vanzemaljce

ni lasere, ni teleportere, ni temporalne anomalije. Znate što je prava znanstvena fantastika? Meksičke sapunice. Ti ljudi nisu s ovog planeta. *B:G* ima najbolje likove, najbolju radnju, najbolju glumu, i, da, najbolje specijalne efekte na televiziji (bolje od podosta filmova, zapravo). Želite li stvarno propustiti te predivne dijaloge, genijalne obrate i divlju akciju samo zato što u priči ima svemirskih brodova? Kraj svijeta i civilizacije pred vašim očima na TV ekranu. Bolje od 24, bolje od Izgubljenih, bolje od svega. Gledajte sad, jer jednog dana ovo će biti veće od *Star Warsa*. *Ne šalimo se.*

A nakon *Battlestar Galactice* – koja je, usput, poprilično mračna – dobro će vam doći malo opuštanja. Serija za opuštanje? *Scrubs* (kod nas prikazivana kao «Stažist»). Ako ste fan sofisticiranog humora možda će vam bolje odgovarati nešto profinjenije, npr. *Arrested Development* ili *The Office* (britanska ili

američka verzija), ili čak *Curb Your Enthusiasm* – humor za znalce, takoreći. Ali ako tražite humorističnu seriju za nas običan narod? Definitivno *Scrubs*. Hrpa pomaknutih likova, ludih situacija, i, što je najvažnije, odvaljenih dijaloga koje ćete citirati jedni drugima danima poslije svake epizode, beskrajno iritirajući nesretnike koji je nisu gledali. Garantirano smijanje na glas barem jednom po epizodi.

Hmm, a može li nekako i jedno i drugo? Duhoviti dijalozi, zanimljive situacije, ali i složena radnja i duboki likovi? Ma, što vama pada na pamet... Ali hajde dobro; možda vam se svidi *Veronica Mars*. Detektivska serija koja predstavlja najbolju i najrjeđu kombinaciju – dobre misterije i zanimljivi likovi. Osim toga je i vrlo lako probavljiva; i naša glavna junakinja i većina zločinaca su mladi i zgodni – da nisu svi tako pametni i rječiti, pomislili biste da gledate neku tinejdžersku sapunicu.

Kad smo već kod tinejdžerskih sapunica, treba spomenuti i *Smallville*. Za curice: naočiti mladić sa mračnom tajnom, duboko zaljubljen u (naočitu) djevojku koju nikad ne može imati. Svaku epizodu gledaju jedno drugom u duboke (naočite) oči, ona žudi za njim, a on nju «voli kao prijateljicu». Ili obrnuto, kako kad. Za dečke: on iz dotičnih dubokih očiju puca toplinske zrake, brži je od zvuka, super-jak i više-manje neranjiv. I ima zgodnih cura. Idealna kombinacija, ha? Mda. Serija je frustrirajuće repetitivna, očajno «*trendy*», likovi uglavnom glupi, a zapleti uglavnom drpljeni od drugih, boljih izvora (*X-Files*). Ne trošite vrijeme.

Smallville nije ni približno jedina serija koja kopira Dosjee X; tu moramo spomenuti i *Supernatural*, nelošu verziju X-ovskih nadnaravnih epizoda, koja se polako popravlja, i mogla bi uskoro biti ozbiljno vrijedna pažnje, te *Invasion* i *Threshold*, rifove na temu osvajajućih vanzemaljaca među nama, *Invasion* kao drama, *Threshold* kao pravi SF i dosljedan pogled na *X-Filese* sa suprotne, vladine strane. Ove zadnje dvije su također i otkazane prije nego što su postale stvarno zanimljive, pa ih nadalje možemo zanemariti. (*Surface* zaboravite. Smeće.)

pedesetak preživjelih putnika će uskoro shvatiti da na ovom otoku ništa nije kako se čini... uključujući i same putnike.

Jedina dostojna nasljednica Dosjea X zasad je *The 4400*:

Veronica Mars: Tinejdžerka u malom kalifornijskom gradiću punom bogataša pomaže svom ocu privatnom detektivu pri otkrivanju raznih neugodnih tajni, kojih su takvi mali gradovi uvijek puni.

zanimljiv pogled na poprilično bizarnu ideju, ali ima dobru glumačku postavu, dobre ideje, i čini se kao da sve to nekud vodi, što je uvijek lijepo vidjeti.

Zatim imamo seriju koja bi po nekim kriterijima mogla biti prva na ovom popisu: *Lost* (na Super-Novoj poznata kao «Izgubljeni»). Megahit u rodnoj Americi, a ni nama nije mrska... Ako ste članak pročitali do ovdje, vrlo vjerojatno ste već gledali barem nekoliko epizoda, a ionako svi o njoj pričaju, te već imate svoje mišljenje o seriji. Ipak, dopustite da komentiramo.

Ovo je specijalni agent Jack Bauer, a ovo je najgori dan njegovog života... svaki put, svake sezone, u 24 epizode od kojih svaka predstavlja jedan sat jednog dana u Bauerovoj borbi protiv neprijatelja koji žele uništiti ne samo njegovu zemlju, nego i njegovu obitelj.

Kao i svi projekti izvršnog producenta J.J. Abramsa (čovjek odgovoran za *Felicity* i *Alias*), *Lost* je počeo sjajno. Genijalna prva epizoda, zanimljiv zaplet, добri likovi... A onda su stali. Radnja je dozlaboga spora, i nešto zanimljivo se dogodi svaku petu epizodu. Prva sezona se sastoji od 24 epizode; možete pogledati prve dvije i zadnje dvije i pohvatiti cijelu radnju. Druga sezona je još sporija. U principu zanimljivo, ali samo za ljude čeličnih živaca sa puno slobodnog vremena. A svi znamo koliko slobodnog vremena imamo.

Eh, da. *Alias*. Za razliku od Losta, koji se još stigne iskupiti, ova serija upravo završava, pa se pouzdano zna da

House: Briljantni i antisocijalni doktor Gregory House sa svojom skupinom umjereno briljantnih pomoćnika dijagnosticira najrjeđe i najneobičnije bolesti – skoro toliko uspešno koliko vrijeđa pacijente koji od njih bolju.

je od druge sezone pa nadalje dosljedno i temeljito otišla u smeće. Da se razumijemo, prva sezona je sjajna, ali želite li gledati nešto za što pouzdano znate da će biti samo sve gore i gore?

Ma, zaboravite to. Hoćete akciju? Napetost? Obrate od kojih ćete zinuti? (Gledajte *Battlestar Galactici* ☺.) A ako vam ona nije pri ruci, svesrdno preporučujemo *24*. Također poznata kao «ona serija gdje Kiefer Sutherland

Doctor Who: Tajanstveni vanzemaljac poznat samo kao Doktor, i Londončanka Rose Tyler putuju prostorom i vremenom u njegovom zapanjujućem (ali ne baš pouzdanom) vremeplovu, boreći se protiv raznih bizarnih opasnosti nikad snagom, a ponekad i pameću.

rastura sve živo». Već pet godina dobra, brza, napeta i bolja od većine trilera u kinima. Oslobodite si osamnaestak sati prije početka gledanja, jer jednom kad krenete, nećete stati. Radnja možda nije sasvim dosljedna, likovi nisu pretjerano duboki, dijalozi su utilitarni, ali akcija, ah, ta akcija...

Ovoj seriji je važna samo jedna stvar: adrenalin. Sve ostalo je sekundarno, a dok to radi tako dobro, možemo joj to oprostiti.

Usput, za ljubitelje 24, potencijalno zanimljiv je *Prison Break*, nova serija koja preuzima većinu dobrih i loših osobina gornje uspješnice, ali ipak, jednostavno ne igra u toj ligi.

OK, dosta akcije (zasad). Što mislite o kriminalu u malo sporijoj verziji? *CSI* je već totalni klasik, i ne treba ga komentirati, ali pazite se: trenutno su aktivne tri verzije serije (Vegas, tj. originalna, Miami i New York). Izbor je srećom jednostavan, jer original je još uvijek daleko najbolji. Ili vam se možda sviđa *CSI*-ev stil, ali dosta vam je te ekipe? Može i tako, jer američke mreže su već neko vrijeme preplavljenе kopijama, npr. *Bones* i *NCIS*, ali nemojte se zavaravati da će one kvalitetom dosegnuti naše simpatične forenzičare iz Vegas-a.

Prihvatile stoga naš prijedlog i pristupite problemu iz drugog kuta: gledajte *House*. Za razliku od raznih forenzičarskih programa, u ovoj doktorskoj seriji žrtve su još uvijek žive, što je čini daleko dinamičnijom (začudo) – ali pravi razlog za gledanje

je glavni lik, doktor House, koji je potpuni i totalni gad, nevjerljivo inteligentan, i uvijek, uvijek u pravu. Ako vam se gledanje takvog nečega čini kao polagano mučenje i pitate se o čemu pričamo, pogledajte pokoju epizodu i bit će vam jasno kako smo spremni svašta oprostiti nekome sa tako oštrim jezikom i opasnim smislim za humor. Dr. Gregory House ne trpi nikakva sr***, i zato nam je i drag.

Naravno, ako je House malo previše za vas, uvijek vam preostaje *Monk*, daleko blaži i pažljiviji istražitelj, iako također vrlo perceptivan i s ponekad predugim jezikom. Detektivska serija vrlo klasičnog stila, za ljubitelje Sherlocka Holmesa i Poirota.

Da se vratimo na doktore

Cowboy Bebop: Skupina „kauboja“ (lovaca na glave) skita se kroz Sunčev sustav u bliskoj budućnosti, loveći bjegunce od zakona i uvaljujući se u nevolje na sve strane, dok njihov kapetan traži mir od svoje burne prošlosti.

koji ne trpe nikakva sr..., ahem, dakle: kulturni fenomen i daleko najgledanija serija u cijeloj Velikoj Britaniji – *Doctor Who*. Znanstvena fantastika. Ne, ovako nešto niste još gledali. Pogledajte kako to izgleda kada se narod koji je stvorio «Leteći cirkus Montya Pythona» prihvati snimanja SF serije. Ako vam se učini da nešto nije u redu s televizijom – ili vama – ne brinite, *Doctor Who* je stvarno potpuno udaren. Nećete vjerovati svojim očima, a zatim ćete se oduševiti. (Ili ne. U pitanju je pomalo stečeni ukus, ali vjerujte nam, isplati se riskirati.) Opet nevjerojatno genijalan glavni lik, ovaj put potpomognut i cijelim zoološkim vrtom sjajnih sporednih uloga. (Usput, *Doctor Who* se u Velikoj Britaniji emitira već četrdesetak godina, što

Farscape: Astronaut John Crichton tokom pokusa u orbiti upada u crvotočinu i završava na drugom kraju galaksije, u smrtnoj opasnosti, u bijegu od nadmoćnog neprijatelja i okružen vanzemaljcima koji su zapanjeni njegovom nesposobnošću!

samo po sebi govori nešto o seriji, ali bez ikakvog problema možete početi gledati od prošlogodišnjeg, novog niza epizoda – sve što trebate znati bit će vam objašnjeno.)

Dobro, možda smo malo lagali. *Doctor Who* vam se neće ciniti toliko čudnim ako ste prije njega gledali *Farscape*, australsku SF seriju čiji zaplet je skoro suprotan *Who*-u, i koja je možda najbolja SF serija svih vremena – ako ste hard-core geek. Ovo je samo za prave frikove, ali takvi je ne smiju propustiti. Australski zakoni su očito popustljiviji prema drogama od naših, jer ne možemo ni zamisliti na čemu su Rockne S. O'Bannon i društvo bili kad su pisali scenarije za *Farscape*; jednom kad je pogledate nećete je nikad zaboraviti. Dakle: ako ste SF fanatik, obavezno štivo – ali hej, vi to već znate...

Za ostatak populacije koji preferira malo normalnije SF serije (heh ☺), tu je uvijek *Firefly*, instant kult-hit Jossa Whedona, koji je također producirao *Buffy* i *Angela*, što

The 4400: Posebni odjel Službe za domovinsku sigurnost nadzire i istražuje 4400 osoba koje su nestale tokom zadnjih 60 godina, i sada su odjednom sve vraćene, ni jedan dan starije i posjedujući nevjerojatne moći.

vam možda može dati neku sliku o tome kakva je. Doduše, i ako vam se *Buffy* i *Angel* nisu sviđali, ipak iskušajte sreću s *Fireflyjem*, jer se i vama sličnima često podosta svijjela. Osim toga, stvarno je kratka (15 epizoda, otkazana, jedan završni film: *Serenity*), tako da će teško pogriješiti s ovim simpatičnim svemirskim *westernom* (također prikazivan kod nas, zapravo).

Drugi svemirski *western* s kojim će teško pogriješiti: *Cowboy Bebop*, najbolja animirana serija koju nikad niste gledali. Znate za *anime*? One japanske crtane serije koje onaj vaš frend gleda? Pitajte ga za *Cowboy Bebop*. Jednom kad ga pogledate bit će vam sve jasno. Ne samo *western*, nego i *noir*, i SF, i serija s najboljom glazbom ikad. Kao što je često slučaj s japanskim serijama, postoji samo jedna sezona, tako da je riječ više o miniseriji od 26 epizoda (plus jedan film na kraju). Rezultat je sjajna i duboka priča. Ako se zanimate za *anime* serije, započnite s ovom. Ako vas ne zanimaju *anime* serije, pogledajte samo ovu. (Ovo se sve, naravno, odnosi na neiskusne – svi *anime* fanovi na svijetu su gledali *Cowboy Bebop*; oni su već preskočili ovaj paragraf.)

«Sve je to preozbiljno za mene,» kažete, «ja bih samo da nešto eksplodira i da se puca laserima!» Hej, kako hoćete. Gledajte *Stargate SG-1*. Šarmantna, ali ne pretjerano bistra serijica. Dobra kao žvaka za mozak kad nemate što raditi (u kom slučaju, zašto ne učite!?). Ona druga, *Stargate: Atlantis*, nije čak ni to, pa je bolje zaboravite.

Suprotno od *Stargatea*: *Carnivale* (prikazivana na HRT-u kao «Cirkus»). Poprilično ozbiljna, nije SF, nego fantasy, malo pucanja, vrlo malo eksplozija, i puno priče (nema lasera). Zapravo, po brzini radnje slična *Lostu*, samo što je priča u principu zanimljivija, i serija je vrlo, vrlo lijepa. Zapravo, možda vizualno najatraktivnija serija u zadnjih pet godina, ili duže. Takav bonbon za oči da je nakon dvije sezone otkazana zbog prevelikih troškova.

Suprotno od *Carnivalea*: *Dead Like Me*; zato što je otkazana zbog slabe gledanosti, a ne velikih troškova. Ipak, zanimljivi pogled u zagrobni život sa ukusnom dozom filozofije i hrpom dobrodošlog crnog humora. Preporučeno za sve one koji ne shvaćaju smrt toliko ozbiljno kao što im svi kažu da bi trebali. A ako vam se svidi i htjeli biste još, zanimljiva alternativa je *Six Feet Under*. Ipak, ova serija se bavi živima a ne mrtvima, i zato je naravno malo ozbiljnija, ali i dalje je sjajna. Ako još niste zadovoljni, jedino što vam preostaje je vjerojatno *Ghost Whisperer*, koja je

Deadwood: Bezakonje i nasilje u malom gradiću na Divljem Zapadu krajem 19. stoljeća nikad nije izgledalo tako... pa, okrutno. *Western Sopranos*, a možda čak i bolje, sa glavnim likom kojemu ne treba psihijatar.

dobra ako vam se sviđa Jennifer Love Hewitt, a ako ne, nije. Ma, zapravo – ne valja. Bolje vam je još jednom pogledati *Six Feet Under*.

Vratimo se mi opet

kriminalističkim serijama. Krajnje je i vrijeme, jer još nismo spomenuli Veliko Dvojstvo policijskih serija: *The Shield* i *The Wire*. Obje su brillantine, ljubitelji se prepisu koja je bolja, naš savjet: gledajte obje. Nema se što reći – opasno blizu savršenstvu. Upozorenje: ne gledati ako pratite «Balkan Inc.», ili će se sljedeći put kad vidite inspektora Priliku vjerojatno rasplakati od jada nad komparativnim stanjem hrvatske televizije.

Ako vam je, opet, dosta policije, znamo točno što vam treba. *Deadwood*. U ovom malom *western* gradiću definitivno nema policije. Ni zakona. Ni pravde. Itd. Tu je samo Al Swearengen, a njemu se živo j**e za zakon. Još jedan sjajan glumac, sjajan lik, i vrlo, vrlo prljava serija.

U svakom smislu. Strašno dobra... ako imate želudac za to. Sve rečeno vrijedi i za *Rome*, drugu HBO-ovu povjesnu dramu, osim mjesta radnje, naravno. Prljavo, okrutno, mračno i vrlo, vrlo dobro.

Još jedna serija za koju to vrijedi: *Nip/Tuck*. Ovdje doduše nije riječ o legionarima i gladijatorima, nego o plastičnim kirurzima, ali količina prolivene krvi je približno ista. Crnog humora ima, pak, mnogo više. Gledati pod svaku cijenu ako želite da vam se zgade umjetne ljepotice. Pokazati curi i garantirano nikad neće operirati grudi, niti išta drugo. Vrlo zabavno.

Kao završni predstavnik crnog humora na ovoj listi tako je ostao *Family Guy*. Nema se mnogo toga reći: nešto između Simpsona i South Parka. Ako vam se barem jedna od te dvije sviđa, mogao bi vas zanimati i *Family Guy*.

I, konačno, dvije lagane humoristične serije. *My Name is Earl* je malo ekscentrična, a *Everybody Hates Chris* je malo retro, ali obje dobro obavljaju svoj posao – nakon kraja svake epizode ćete se osjećati bolje nego prije početka. Što bi više mogli tražiti od jedne TV serije?

Number Six: Trebate još razloga da gledate
B:G? (op., DTP)

::EOČ

Mate Sršen

КОЛУМНА ВЕЛИКОГ КЛЕВЕТНИКА PROSVJED ILI PETICIJA

Nakon što je Francuska vlada pod vodstvom premjera De Villepina donijela odluku da se mladi ljudi mogu otpuštati bez ikakvog obrazloženja, to je diglo mnoge mlade ljude koje taj zakon zahvaća ali, najviše je bilo onih koje tek treba zahvatiti odnosno studente.

Prosvjedi su bili masovni, stotine tisuća prosvjednika je tražilo povlačenje zakona koji je bio u najmanju ruku diskriminacijski.

Nakon dugih prosvjeda francuski predsjednik Jacques Chirac nije htio supotpisati zakon koji je onda odbačen.

Ovo što se desilo u Francuskoj je rezultat borbe i ustrajnosti građana jedne države da pokaže da demokracija traje i poslije izbora.

Problem u Hrvatskoj što su ljudi općenito apolitični, a posebice mlađa populacija.

Jedino od zainteresiranosti za politiku vidimo kad netko ubaci u medije neku ideološku temu tipa ustaše i partizani ili slično. Ljudi jednostavno ne prepoznaju svoje interese odnosno kad vlast djeluje protiv njih.

Hrvatska nije imala pravih prosvjeda doba Tuđmana kad se je prosvjedovalo oko radija 101.

Kad god u povijesti se je desila velika promjena koju je uzrokovao narod pobunom protiv vlasti, bio je rezultat tog što je ta populacija bila vrlo mlađa.

Kod velikih društvenih promjena da ne kažem revolucija se je u pravilu uvijek angažirala velik dio mlade populacije. Mnogi se demografi danas slažu da je do velikih promjena vlasti ili režima došlo kada je broj mlade populacije u odnosu na ostale bio u porastu.

Današnji ljudi koji završe škole i fakultete bez obzira na sve probleme na koje nailaze poput nezaposlenosti, loše opće ekonomski situacije nastavljuju živjeti bez reakcije na nepravdu oko njih.

Ono što je današnjim političarima važno je kakvu sliku mediji stvaraju prema njima jer kad dođu izboru velik broj ljudi svoj izbor kome će dati glas donosi na temelju medijskih prezentacija nekog političara tokom godine.

Ako su neki prosvjedi usmjereni protiv određenog političara njegova medijska slika se pogoršava jer se prosvjedi posebice masovni redovito izvještavaju od strane medija.

Dakle postoji s jedne strane interes određene skupine građana koji traže nešto od države i s druge strane imamo političare koji ovisno o ispunjenju dobivaju svoje pozitivne ili negativne bodove.

Prosvjedi su tradicija mnogih demokracija što ne znači da bi naša iako tek 16 godina stara demokracija morala biti zakinuta samo zato što ljudi radije plaču kod kuće oko svojih problema ili anonimno zovu u razne političke emisije i pokazuju svoje nezadovoljstvo koje bi trebali iskazivati na ulici.

Ovo sve pišem jer sam primijetio sa se na našem Sveučilištu skuplja peticija ne bili se spriječilo povećanje školarine za 10%.

Peticije su u redu ali, mislim da su prosvjedi puno jači aparat za postizanje ciljeva poput ovoga.

I peticije i prosvjedi moraju biti usmjereni protiv nekoga konkretno primjerice ministra ili premijera, a ne protiv problema općenito.

Tada odgovorni prebacuju odgovornost jedni na druge a, mediji nemaju metu na koju bi usmjerili svoju pažnju. Ono što je bitno je organizacija kroz interesne grupe, kroz koje se onda može izražavati svoje nezadovoljstvo. Naravno mora postojati i dobra argumentacija iza svih prosvjeda.

Ako primjerice sveučilište želi dići školarinu za 10% očito da ima određene argumente za taj postupak.

Tada je potrebno vidjeti koji su to argumenti, ma da bi oni već morali biti obznanjeni ako ne od strane sveučilišta bar od strane organizatora peticije jer bi morali znati zašto se je sveučilište odlučilo na taj potez.

Ono što je možda negativno kod ovoga slučaja je što ja ako želim potpisati peticiju ja ne znam ništa o slučaju osim za što se izjašnjavam.

Dakle što se postiže s tih 10% da li je to u svrhu podizanja

kvalitete studija ili zbog pokrivanja povećanih troškova nastalih reformom visokog školstva.

Da li se sveučilište prisiljeno to učiniti jer mu ministarstvo ne pruža dovoljnu potporu ili se radi o jednoj odluci koja čisto sveučilišna politika.

Možda bi bilo bolje da se prosvjeđuje oko loše komunikacije između uprave sveučilišta, ministarstva i studenata.

Postoje silni studentski predstavnici no ja nigdje ne mogu vidjeti rezultate njihova rada, bez obzira što i nemaju nekakav utjecaj.

Prosvjed ne mora uvijek biti tradicionalnog oblika, jer i peticija je oblik prosvjeda no ona sama zahtjeva minimum truda i organizacije.

Uzme se hrpu papira i na najfrekventnijem mjestu gdje se nalazi potencijalna grupa potpisnika se traži njihov potpis.

I što se onda dešava da peticija je sa neke strane

uloženog truda i energije povoljnija iza organizatora i za osobu koje se peticija tiče.

Organizator se ne mora i pojaviti već može ostaviti na jednom mjestu pa neka se ljudi potpisuju bez da mogu donijeti odluku na nečemu višemu od jedne ili dvije rečenice obrazloženja.

A potpisnik koji uloži minimum truda samo da se potiše umisli si da je nešto učinio za cilj.

Pa ako i peticija ne postigne svoj cilj on ima opravdanje da je pridonio i može mirno spavati jer je učinio sve što je u njegovoj moći.

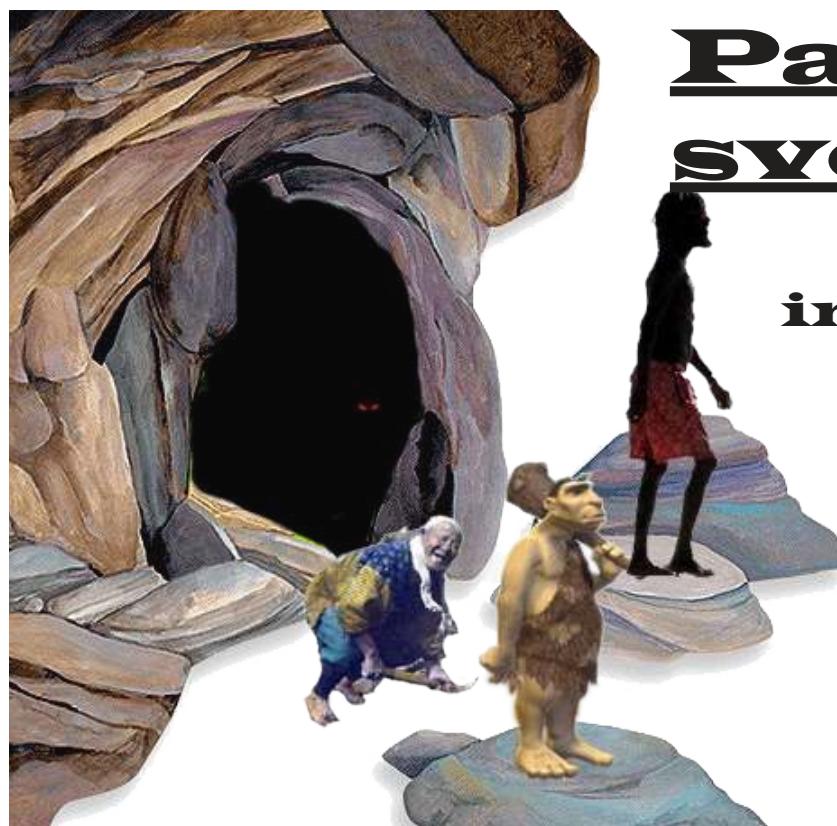

Da me se krivo ne shvati nemam ja ništa protiv peticija ali, to je vrlo pasivan oblik javnog izjašnjavanja koji daje najmanje rezultata.

Jer onaj koji odlučuje se ne boji toliko papira koliko velikog broja nezadovoljnika koji javno negoduju protiv njegove politike.

::EOČ

Mario Paparić

Paralelni svemir:

Zašto kinezi imaju kose oči?

nisu sunčanoj svjetlosti prilagodili dobro poput afrikanaca, ali zato znatno bolje od kineza.

Ovu teoriju temeljimo na činjenici da kinezi izgledaju poput ljudi koji su najduže bili u pećinama. Boja njihove puti nalaže da su dugo vremena proveli na mjestima bez sunčane svjetlosti, sa puno vlage. Njihov malen i uglavnom kržljav rast, upućuje na malo kretanja u skućenim prostorima, poput onih u pećinama.

To je dakle narod koji je najviše vremena u svojoj evoluciji proveo u pećinama. Njihov nedavni izlaz iz pećina (prije otprilike 10 000 godina) uvjetuje sužavanje njihovih kapaka na škiljivu razinu, kako bi ih zaštitili od iznenadnog blještavila dnevne svjetlosti. Ne valja se zabrinjavati, jer ako vidimo evidentno starije izlaznike iz pecina (bijele europske), situacija sa očima popraviti

Vidite, kinezi (i uglavnom drugi azijati) imaju kose oči, jer su narodi koji su najkasnije izasli iz pećina na dnevno svjetlo, te ih sunce još uvijek smeta. S druge strane imamo afrikance, koji imaju tamne pigmente po tijelu, kako bi ih bolje štitili od sunca. Oni su narodi koji su najduže na suncu, jer su ljudi prvo nastali u Africi, te jednostavnom logikom, tako i bili prvi koji su izasli iz pećine. Zatim se ljudska civilizacija širila preko Europe. Svjetloputi europski drugi su po izlasku iz pećine, ali se

će se kroz par tisuća godina. Širina očiju kod bijelaca upućuje na manju iritaciju očiju sunčevom svjetlošću, pa tako i duži vremenski period privikavanja na normalno dnevno osvjetljenje. Svetlijii pigmenti ih stavlaju na drugu poziciju po evolucijskom napredku izlaska iz pećine, jer im koža omogućava kratkotrajni boravak na suncu, ali i lagano uzrokuju opeklane, mjejhure, te na kraju i smrtonosni rak kože. Te tri stvari, tj. njihovu manju prisutnost kod afričkih naroda, upućuju da su naveći broj godina proveli na suncu, a ne u zatvorenim prostorima. Uz to, njihove povećane atletske sposobnosti to potvrđuju. Naglašen je prilično zdrav izgled (osim plemena koji zbog izgladnjelosti ne daju taj dojam), za razliku od naroda koji su najviše vremena proveli u pećinama, koji imaju brze male pokrete, za hvatanje kukaca i ostalih pećinskih hranjivih nametnika i koji su respektivno i najružniji, jer kako nas većina zna, u mraku izgled nije bitan. A malo je stvari koje su mračnije od pećine.

Naravno, tu je i indijanska skupina naroda, koja se hrabro odlučila na izlazak iz pećine u isto vrijeme kao i tamnoputi narodi. Njihov izlazak slijedilo je dugotrajno putovanje do prostora kontinenta amerike, tijekom kojeg, zbog niske temperature ledenih površina preko kojih su najduže prelazili, indijanci su izgubili veći dio pigmenta. To se danas ocituje vidnim crvenilom sunčevih opeklina. Pretpostavlja se da su ih drugi tamnoputi narodi protjerali zbog pušenja opojnih droga, kasnije nazvanih "lula mira". Zadržali su veći dio atletskih sposobnosti (sto je vidljivo u lovnu), ali to im nije puno pomoglo da zadrže zemlju koju su zaposjeli do trenutka dolaska naizgled evolucijski nazadnih bijelaca.

Izlaskom iz pećina, Azijati su susreli druge narode i bili su zadviljeni njihovim izgledom i sposobnostima. Zbog dotadašnjih uvjeta života, nisu bili u mogućnosti razviti svoju civilizaciju u smjeru pismenosti ili nekih drugih ustaljenih normi civilizacijskog napretka bijelih naroda, kao ni fizičke sposobnosti tamnoputih. Ubrzo su uvidjeli da nemaju mnogo prednosti za opstanak. Imali su samo jednu šansu.

Naime, unutar pećina, pukom slučajnosti otkrili su tvar koja je vrlo zapaljiva i može se koristiti za mnoge namjene. Te namjene su sami pokušali otkriti, ali nakon mnogo izgubljenih života, konačno su odustali i davno zaboravili na barut (što se u kineskom slobodnom prijevodu prevađa kao „zla tvar“). Istu zlu kob baruta, kineski narod, nakon mnogo godina, pokušao je prenijeti bijelcima, smanjujući njihov broj, a u isto vrijeme povećati reprodukciju kako bi kasnije imali brojčanu prednost. Život u pećinama uvjetovao je manje potrebe za hranom, a izlazak iz pećina omogućio uzdržavanje ogromnog broja ljudi. Točan broj i dan danas ne mogu odrediti.

Nažalost, bijeli narodi, zbog ranije spomenute pismenosti, bio su na puno većoj razini intelektualnog napretka i uspjeli bez poteškoća obuzdati snage baruta, počevši ga koristiti

za razne namjene. Jedna od njih bila je zadovoljavanje slabosti bijelog naroda-pohlepe. Započeli su osvajanje ostalih naroda, svih rasa osim bijele, dok su takvi postojali. Kasnije je neka druga priča...

Naletjevši na crvenu rasu, početnu zbumjenost ubrzo je potisnula želja za zlatom i zemljom. Prednost baruta bila je očigledna. Vidjevši da ne mogu preživjeti, Indijanci su na odgođenoj smrtnoj postelji predstavili bijelcima svetu biljku i tako započeli neizbjegnu destrukciju bijele rase duhanom (u slobodnom prijevodu sa indijanskog „spora smrt“). Ratnim pohodom, bijelci su osvojili ogromna područja i shvatili da imaju veliku potrebu za sposobnjom radnom snagom. Okrenuli su se crnoj Africi.

Afrikanci su bespomoćno odlazili na prisilan rad i brzo uvidjeli da su rani izlazak iz pećine i suživot sa prirodom ujedno i njihove slabosti. Predobro su brali pamuk i to nije moglo proći nezapaženo. Jedina nada ostala je u zapostavljenom intelektualnom razvoju. Pokušaj izjednačavanja sa bijelcima traje dan danas. Na svu sreću, intelekt bijelaca je zbog lagodnog života lagano degradirao i napredovanje afričkih naroda postalo je vjerojatnije preko primitivnije plemenske glazbe transformirane u moderne zvukove rap-a i bijelog kapitalizma, te sporta.

Za vrijeme ratnih pohoda bijelaca, žuti narodi su brojčano napredovali. Stvorili su brojčanu bazu i tako još jednom privukli bijelce. Prihvativši intelektualnu nadmoć bijelaca, prihvatali su i platili njihovo znanje o bijelom kapitalizmu. Razvoj i napredak je eksponencijalan...

Kao zaključak, imamo 4 rase naroda koji žive u pećinama. Ograničeni prostor pećina uvjetuje prenapučenost i potrebu za izlaskom. Bijela rasa, pretpostavljano najbliže izlazu, ubire slamke i razvija metodu za odabir rase koja će izaći iz pećine. Kao izumitelji, oni ne sudjeluju u izvlačenju i najdužu slamku izvlače predstavnici budućih tamnoputih naroda. Budući kosooki narod vrlo brzim pokretom skriva slamke i godinama se razmnožava i uči koristiti slamke za hranjenje i ostale igre, sve kako bi kod sljedećih izvlačenja izvukli najkraću slamku. Dobrim treningom naučili su odokativnim metodama odrediti koja je slamka najkraća i time su ostali zadnji u pećinama. Na prvi pogled loša stvar, ali ako pogledamo druge narode i slijedno uništavanje istih, pitanje je jesu li ljudi dan danas trebali izaći iz pećina.

(Nastavak u sljedećem broju)

::EOČ

Krešimir Žeželj,

Homo sapiens con Cave-us [homo sapiens konkavus] (lat. Iz pećine, Onaj koji izlazi iz pećine, Onaj koji čući u mraku)

Dinko Dudić, DEMONstrator

OPEN MINDED

“Svi opisi stvarnosti samo su privremene prepostavke”

Buddha

Ovaj članak je zamišljen kao potpora tematici o kojoj kroz već dva broja piše Igor i kao osnova za članke koje će i ja nastaviti pisati kroz sljedeće brojeve. Članci imaju elemente iz područja znanosti, religije, psihologije... Na kraju članka priložen je popis knjiga i autora koje su osnova za naše članke i za sličnu tematiku općenito

Svijest. Vjerojatno Pročitali ste ovu riječ i zauzeli stav. Opredijelili ste se za neku interpretaciju značenja riječi "svijest", pozvali ste neki semantički okvir iz vašeg pamćenja, smjestili ste cijeli kontekst prije i poslije te riječi u neku prepostavljenu šablonu i time se zapravo automatski ograničili stereotipom koji vlada društвom ili vama, vašim procesom razmišljanja...

To je normalno. Tako funkcioniра naš mozak Sve što vidimo pokušavamo interpretirati pomoću već postojećih okvira i pravila koja su smještena duboko u nama, koja smo već naučili. Iz istog razloga je čovjeku mnogo teže naučiti "nešto novo" kada dođe u "određene godine", dok mala djeca uče nove stvari nevjerljivom brzinom i lakoćom jer ih nemaju sa čime uspoređivati. Ona tek stvaraju nove koncepte i kopiraju ponašanja i stavove ljudi iz svoje neposredne okoline.

Ne želim se ovdje upuštati duboko u psihološke tematske vode, radije bi se orijentirao na praktične stvari, jer ono što želim reći je nadasve praktično i svakodnevno.

Kada se sjetim svojih osnovnoškolskih dana, sjećam se da su problematična djeca uvijek za roditelje imala osobe koje teže ka nekom ekstremu. Bili su to problematični, nemarni, poremećeni, egocentrični roditelji ili nisu bili nikakvi roditelji uopće. To naravno nije slučajnost, zato što dijete kopira stavove svojih roditelja, ili eventualno razvija stavove koji su u totalnoj suprotnosti čisto iz revolta.

...ono što želim reći je nadasve praktično i svakodnevno

...što više starimo, mislimo da više znamo i ne gledamo alternative...

na ljude, pogotovo djecu jer ona pronalaze primjere ponašanja, stavova, postupaka, pa i načina razmišljanja u likovima iz filmova ili romana. Naravno da djeca razlikuju stvarnost od fikcije, ali utjecaji je jako velik na djeci jer ona nemaju prethodno razvijene stavove o situacijama koje se pojavljuju u fabulama knjiga i scenarijima filmova, djeca ih često kopiraju iz fikcije u svoju stvarnost. Prije samo nekoliko godina, kada sam bio 2. srednje sjećam se kada sam izašao iz kina i svjedočio masovnoj tučnjavi između dva društva. To i ne bi bio neki čudan prizor u mom gradu, da ta dva društva nisu u prijateljskim odnosima, ali jesu! Opet, sa druge strane, to i nije toliko čudan prizor kada se uzme u obzir da se film koji je bio prikazivan u kinu zove "Fight club". Ponavljam, bili smo drugi razred srednje škole...poprilično odrasla djeca!

Dok su djeca mala, uloga je roditelja da interveniraju u formiranju mišljenja, u stvaranju koncepata. Po meni, intervencija bi se trebala svoditi na ponudu alternativa, njih što više, kako bi dijete pomalo shvaćalo da se stvari mogu gledati na više načina i da stvari nisu uvijek onakvima kakvima se čine. Time se gradi nešto što bi nazvao "otvorenost uma".

Što smo mlađi, otvorenost uma bilježi veći potencijal, koji se može ili ne mora razviti, a što više starimo, mislimo da više znamo i ne gledamo alternative, opredjeljujemo se za samo jedan način interpretiranja, pozivamo uvijek iste semantičke okvire iz pamćenja, stvaramo stereotipe u svojim i tuđim glavama, ograničavamo sebe i druge! E pa to baš nema nikakve veze sa pojmom Svijesti niti sa otvorenosti uma (u određenom kontekstu, ova dva pojma možemo smatrati sinonimima).

Otvorenost uma je ono što želim postići, kako bi došao do svijesti. Zato kada pročitate neki apstraktan pojam kao što je "Svijest" ili "Bog" ili "Sustav diferencijalnih jednadžbi višeg reda" probajte ne zauzimati stav, probajte "graditi" taj pojam ispočetka. Imajte na umu da riječi često nisu dovoljne.

Naravno da mediji kao televizija i knjiga imaju utjecaja

ispocetka. Imajte na umu da riječi često nisu dovoljne.

"Stvari nisu onakve kakvima se čine, niti su drugačije"
(Lankavatara sutra)

Npr, kako opisati ljubav? Svakome je pojam ljubavi blizak ali i jedinstven, kod svakoga podrazumijeva neku konotaciju i povlači sa sobom neki asocijativni niz u kojem se mogu naći pojmovi kao: sreća, radost, strast, esencija ili i pojmovi kao mržnja ili bol ili ništa od navedenog. Sve ovisi o iskustvu i semantičkim okvirima koje smo razvili za taj pojam. Ali za otvorenost uma to nije dovoljno. Sve ono što znate o nekoj tematici ili o nekom pojmu stavite sa strane, strpajte u neku kutiju, dvije, tri, nalijepite gore oznaku "besmisleno" ili "glupost" ili "neutemeljeno" ili "konzervativno" ili "nedovoljno" i slušajte što vam ljudi imaju za reći, slušajte sebe, svoju glavu, srce, okolinu, stvarno slušajte! Razmišljajte o tome i učite. Mijenjajte svoje stavove i otvorite svoj um!

Zatvaranje uma vodi do izoliranosti. U samoj krajnosti ćete završiti na psihijatriji uvjeravajući sebe i druge da vas napadaju šišmiši ili mali zeleni sa Jupitera, da baš Jupitera a ne Marsa jer su oni sa Marsa jako isfurani...i izgledaju isto kao ljudi i samo ih vi možete razlikovati i to je zapravo razlog zašto ste ubili i raskomadali svoju obitelj!!

U blažoj verziji istog scenarija, živjeti ćete "normalno", malo pod stresom, malo u depresiji, sa stalnim osjećajem da život prolazi pored vas i da vam bježi kroz prste i to sve zato što dopuštate svojem umu da se koncentrira na nevažno i izbjegava važno, jer ste mu dozvolili da vrti svoj film i ne obraća pozornost na druge ljudi, pojave, mišljenja...zatvorili ste svoj um!

"Ni jedno biće ne opaža sve što jest i sve što se događa"
(Judith i Herbert Kohl)

Svako društvo, organizacija, skupina ljudi, škola, vlada, ideologija, filozofija, religija, sekta...pokušava stvoriti u vašoj glavi nove semantičke okvire, pokušava vas uvjeriti u neupitnu istinitost svojih tvrdnji i stajališta, pokušava vam smanjiti vidokrug, ograničiti um, upravlјati vašom perspektivom...

Jeste li se ikada pitali kako ljudi mogu ubijati, silovati, masakrirati i mučiti druge ljudi? Zašto to čine? Ne mislim na poremećene kriminalce, mislim na ljudе poput vas i mene, obične građane i dobre kršćane. Ljudе koji odu u rat i učine takve stvari. Ljudе koji takvi morbidnu gadost nikada ne bi napravili svom susjedu, prijatelju, pa čak niti nepoznatom sugrađaninu. Pa ipak oni u određenim situacijama i pod određenim uvjetima (kao npr. ratni uvjeti) postanu "čudovišta" i počine takve opačine.

Postoji nešto što će za potrebe ovog teksta nazvati "vlastita domena grupe". U vlastitu domenu grupe najčešće spadaju ljudi, stvari, pojave koje smatramo svojima, cijenimo ih i poštujemo ili volimo ili samo razumijemo i možemo se poistovjetiti sa njima i sl.. Velika većina ljudi nikada neće učiniti ništa što bi naškodilo ničemu iz njihove vlastite

domene grupe. Za vrijeme Domovinskog rata, za prosječnog je Hrvata vlastita domena grupe bila cijela Hrvatska, a sve što je podsjećalo na Srbiju bilo je daleko izvan te domene i za tu grupu su vladala skroz duga pravila bez obzira na sve ostalo. Pa tako imamo slučajeve kada svećenici daju blagoslov vojnicima prije nego krenu u bitku, što jako interesantno s obzirom na prirodu njihovog posla i na prirodu poziva ovih drugih te 10 zapovijedi božjih! Iako postoji opravdanje, postoje okolnosti...mada nisam vidio da je "Bog" spominjao okolnosti u svojim zapovijedima, kao npr.: "Ne Ubij Hrvata, ali Srbina možeš pod određenim okolnostima koje slijede u tekstu: a) ..." Sami vojnici su branili sebe svoju obitelj i domovinu i nije im za zamjeriti, ali cijeli kontekst koji je doveo do rata i sam kontekst rata zrače glupošću i to je tako za svaki rat ako malo bolje razmislite. Kada bi se svi vojnici zaustavili na trenutak i zapitali zašto sve to i kada bi uvidjeli da ljudi na koje pucaju su isto ljudi koji vole i ne žele zlo i da je to mnogo važnije od domene vlastite grupe koja je umjetna tvorevina našeg ograničenog uma, obje bi se vojske okrenule i otišle kući svojim obiteljima i stidjele se svoje gluposti. Jedan vojnik to ne može, ali vojska bi mogla, ljudi bi mogli...

Vidite li na ovoj slici slona ili šešir?

Ovaj primjer je možda ekstremан ali želio sam prikazati zatvorenost uma na djelu. Ima na milijune primjera, svuda oko nas, cijeli koncept civilizacije je zapravo hrpa pravila bazirana na vlastitim domenama grupe, na oholosti, egoizmu, neznanju i ograničenim perspektivama!

Razmislite malo što ta pravila znače u kontekstu svemira, prirode, ljubavi...Što naša civilizacija znači u kontekstu života, zalaska sunca, osmjeha i iskre u oku?

Ali se ljudi svejedno slijepo drže pravila koja izmišljaju opet ograničeni ljudi! Žive po pravilima, za njih, ubijaju u ime pravila i koncepcata!

Moja je "religija" skepticizam. U sve sumnjam i pitam se zašto. Sumnjam u Crkvu iako vjerujem u Boga. Sumnjam u svoje profesore iako ih slušam i poštujem njihovo znanje. Sumnjam u dnevne novine iako ih uvijek čitam i smatram izvorom informacija. Sumnjam u znanost iako mi je logična. Sumnjam u svoje roditelje iako su me oni odgojili. Sumnjam i u sebe, uvijek sumnjam u svoj um iako nisam neodlučan niti nesiguran, jer znam da me može egocentrično prevariti.

::EOČ

- Aldous Huxley: "Otok"
- Echart Tolle: "Moć sadašnjeg trenutka"
- Peter Russel: "Od znanosti do Boga"
- Antony de Mello: "Buđenje Svjesti"
- Daniel Quinn: "Ishmael"
- Lynne McTaggart: "Polje"

Darko Ilić - Šikelj

r E VOLUCIJA

(dio prvi)

Science cannot solve the ultimate mystery of nature. And that is because, in the last analysis, we ourselves are a part of the mystery that we are trying to solve.

Max Planck

Prognoza vremena: globalni idiotizam

Jedna stvar na koju sve češće nailazim u zadnje vrijeme – možda zbog činjenice da sam u većoj mjeri otvorio svoja osjetila za takve stvari, a možda i zbog stvarnog kvantitativnog porasta – jest

tvrđnja da upravo sada živimo u vrijeme prokleo velikih promjena. Osvrnemo li se samo na **klimatska zbivanja**, možemo se djelomično složiti sa tom činjenicom. Kažem djelomično jer je za Zemlju, gledano dugoročno, sasvim normalno prolaziti kroz razne klimatske poremećaje i buntovne promjene. Istina, zasrali smo sa fosilnim gorivima, uništavanjem poljoprivrednih zemljista, nuklearnim partyima, eliminacijom ponekih životinjskih i biljnih vrsta, masovnim tajnim GMO eksperimentima i podivljalom farmaceutskom industrijom, napuštanjem zdravog razuma, trovanjem atmosfere, biosfere, []sfere, međusobnim klanjem i općenitim širenjem zla i mržnje, skorašnjom desalinizacijom mora i posljedično tome uništenjem cjelokupnog života na planetu, i tako dalje, ali zašto bi se nepotrebno uzrujavali ili preuzeli odgovornost za te sitnice kada postoje važnije stvari na svijetu, npr. položiti rok iz baza ili brinuti se što drugi misle o nama.

... kupiti lijepu košuljicu na sezonskom sniženju koja "definira našu osobnost". Imati nabrijani auto sa auspuhom debljine rotora u Zagrebu, subwooferom jedva utisnutim u prtljažnik i ponosno pokazivati prijateljima nove felge. Biti nadrkan i agresivan, posebno zbog snažnih

razloga kao što je poraz Dinama u polufinalu. Biti ponosan kada nam netko plješće i kasnije depresivan jer su isti prestali pljeskati. Biti marioneta raznoraznih institucija i/ili ideologija i manično mijenjati raspoloženje kako drugi pritisnu našu "dugmad".

Vidimo dakle da je homo sapiens u stanju pronaći brojne "pametne" razloge i načine življjenja/preživljavanja, no ima pokazatelja koji nam govore kako se ovakav trend bitno mijenja u ponekim glavama, te kako se širi zapanjujućom brzinom. Detalji kasnije, ali ne znam točno kada kasnije.

Terminologija za pametovanje

Osim tih detalja koji se tiču našeg nad-organizma¹ i ljudske prosvijetljenosti, velike promjene nam donosi

[1] James Lovelock, britanski multiznanstvenik, stvorio je za vrijeme svog rada u NASA-i 60ih godina kontroverznu teoriju nazvanu "**Gaia hypothesis**", gdje opisuje Zemlju kao samoregulirajući živući nadorganizam, sposoban da održava cjelokupan život, usprkos nemogućim početnim uvjetima – na primjer, prosječna temperatura na površini Zemlje ostala je stotinama milijuna godina u konstantnom rasponu, unatoč povećanju dobivene energije od Sunca; kemijska kompozicija atmosfere ostaje konstantna, iako bi trebala biti vrlo nestabilna; količina soli u oceanima ostaje također iz nekog razloga konstantna. Njegova knjiga "Taj živi planet Geja" znanstveni je rad prepun stručnih argumenata koje, navodno, još nitko nije uspio osporiti, iako poneki stari prdonje od znanstvenika vrište da to nije tako.

i moderna znanost pod high-tech mrcinama od naziva poput *kvantna mehanika*, *višedimenzionalni prostori*

(*hiperprostori*), *holografski modeli*, *teorija struna*, *teorija polja* i sličnima, o kojima sam namjeravao pobacati par nesuvislih rečenica u budućnosti (ponešto sam okrznuo i u prošlim člancima), ali za sada sam odabrao biti zbumen. Doduše, ništa više zbumen od činjenice da su laboratorijski konačno dokazane paranormalne pojave, koje se više i ne čine toliko paranormalnima.

O krpanju tijela

U medicini, kako se čini, sve više ljudi prihvata alternativne,

[2] Položili ste teoriju sustava?

Bravo. Sada znate i osnovu *holizma* koja glasi: *Cjelina je više od zbroja njenih sastavnih dijelova*. Holizam (može i *alternativa*) je, ukratko, vrsta zdravstvene njege gdje nećete samo mutavo prosjediti i čekati recept za amoxicilin, već ćete aktivno sudjelovati u vlastitom izlječenju, što također povlači i da je pristup prema vama kao pacijentu vrlo subjektivan i pažljiv, tj. medicinar mora dobro upoznati vaše fizičko i mentalno stanje kako bi primijenio odgovarajuće tehnike za ozdravljenje. Kako to opisuje Caroline Myss, "*Biografija postaje biologija*", tj. vaše emocionalno stanje odgovorno je za nastanak i najtežih bolesti. Zbog dodatne pažnje koju na taj način dobivate, cijene takvih liječenja znadu doprijeti do Jupitera, ali ljepota je u tome što neke tehnike iscjeljenja možete i sami naučiti (0 kn). Ali ponovno oprez – hranidbeno područje šarlatana.

Problem kod alternative jest što je to idealan teren za množenje raznoraznih materijalistički nastrojenih šarlatana i slične gamadi, i ako niste dovoljno oprezni, iskustveni ili mudri da prodrete u motive navodnog iscjelitelja, vrlo je velika vjerojatnost da ćete biti naguženi. Naravno, svaki takav poduhvat biti će obasjan budnim svjetлом medija u toj mjeri da će se potpuno iz sjećanja istisnuti sićušni naslov gdje je netko čudesno iscjelio sebe i pobijedio

Offtopic za one koji žele znati: medicinska makljaža

Što se objektivno događa sa klasičnom medicinom? Da li je vlast u potpunosti preuzeila farmaceutska industrija? Nemojte nikada zaboraviti činjenicu da je ta industrija profitabilna i da zaraduje gomilu para na raznoraznim tableticama i cjepivima koje mi bez razmišljanja konzumiramo, nemajući zapravo pojma što se dalje sa tim kemikalijama u našem tijelu događa. U časopisu Nexus iz veljače-ožujka 2006. izšao je šokantan intervju sa umirovljenim istraživačem cjepiva gdje isti opisuje nevjerojatne propuste koji se zbivaju za vrijeme testiranja cjepiva. Nevjerojatni u toj mjeri da testiranja često – niti nema. Opisani su neki od kontaminanata kojima nije mjesto u cjepivima; npr., u Rimavex cjepivu protiv ospica pronašli su razne *kokošje virus*, u cjepivu protiv dječje paralize *acanthamoebu*, u cjepivu protiv dječje paralize *majmunski citomegalovirus*, u cjepivu protiv rotavirusa *majmunski pjenasti virus*, u MMR cjepivu *pestivirusus*, i lista se u veselom stilu nastavlja. Neka vas ne zbumuju navedeni nazivi, radi se o navodno opakim virusima i bakterijama (www.google.com). Na pitanje kakvu štetu navedeni i ostali zagađivači u cjepivima čine ljudskom tijelu, jasnog odgovora nema, jer – testiranja je bilo jako malo ili ih uopće nije bilo.

FUNNY FACT: CJEPIVA

"Većina ljudi ne zna da se neka cjepiva protiv dječje paralize, adenovirusa, rubeole, hepatitisa, a i ospica, rade s abortiranim ljudskim fetalnim tkivom." (*umirovljeni istraživač cjepiva u intervjuu sa časopisom Nexus*)

Radi se o igri na sreću. Prokletno zanimljivo.

Još jedna stvar o kojoj se mnogo govorka, a koja govori protiv metoda klasične medicine, jest mišljenje da takve metode uopće ne izlječe čovjeka – već jednostavno eliminiraju simptome. **Prepostavka da je čovjek izlječen ako više ne osjeća simptome bolesti smatra se krivom**, i to zbog činjenice da tijelo treba liječiti na mnogo suptilnijoj razini nego što je to 'grubo' kljukanje kemikalijama. Sa tom pričom opet se prebacujemo na alternativu, gdje se nerijetko radi sa energetskim razinama tijela i svim onim stvarima koje nećete vidjeti

na rendgenu, ali ćete vidjeti na recimo **Kirljanovoj kameri**³. Naravno, uz idilično asocijativan arsenal termina koje u velikom broju slučajeva koristi alternativa, obavezna je ironična posprda na koju imamo apsolutno pravo. No, čudan je podatak da se znanost na neki način danas vrlo brzo približava tumačenju tih prastarih metoda iscijeljenja.

U svakom slučaju, valja biti oprezan i snažno svjestan. Sa jedne strane, možete naletjeti na veselog "holista" koji će vam izvući sve životnjice i biljke iz novčanika i uvjeravati vas da ste izlječeni. Sa druge strane, možete pasivno prepustiti ozdravljenje vašeg tijela u tuđe ruke i riskirati opaku bolestinu koja se "pojavila niotkud".

smrt. Prijevara jednog debilnog šarlatana donijet će mnoge argumentirane pobjede protiv samoiscijeljenja i ljudskog potencijala na ratištu medicine.

Ipak, zanimljiva je i činjenica da danas mnogi klasičari i alternativci uspješno međusobno surađuju u izgradnji optimalnog sustava ozdravljenja. Ljude koji će vam pomoći i kojima nije cilj oderati vas do kože treba moći prepoznati. A to se uspijeva jedino uz dovoljnu količinu pažnje i svjesnosti, otpuštanjem svih okova predrasuda i uvjetovanosti bilo kojeg oblika, što nije nimalo lagan posao.

Religija vs Duhovnost

Duhovnost je definitivno najsnažniji fenomen u cijeloj toj priči, ako ste još uvijek budni. Da razjasnim otprilike o čemu se otprilike radi.

Sa jedne strane dakle imate **religiju**, organiziranu

instituciju oko čijih se motiva već dovoljno sere naokolo, tako da ovdje ne bih krenuo tim vodama – religija koja u tako opisanoj formi lagano gubi svoje navijače i pribjegava raznim suvremenim metodama kako bi ih povratila (npr. održavanje seminara po svijetu). Religija ima mnoštvo pravila, skretnica i zabrana. Morate se držati tih pravila, inače ne bude dobro. A "problem" leži upravo u činjenici da je ljudima lagano pun klinac autoriteta i glavonja koji bi htjeli vrtjeti njihovim životima kako im se digne.

Umjesto toga **duhovnost**, koja je u ovome kontekstu mnogo suptilnija i osobnija i ne veže se uz niti jednu religiju ili organizaciju, dobiva sve više poklonika. Ljudi danas spontano kliznu niz takve ugodne vode jer za početak žele miran um i fizičko zdravlje, koje je čini se snažno povezano uz naše mentalne sklopove. Krajnji cilj duhovnosti (najčešće dostignut tehnikom meditacije) veže se uz jedno prilično "popularno" vrhunsko iskustvo koje nam je izravno dostupno, a o kojemu nema smisla pričati jer, kako to obično opisuju – to je poput opisivanja boje slijepcu. Znači, kod duhovnosti "vrijedi" samo osobna spoznaja – sve drugo je okupiranost uma, i predstavlja prepreku spoznaje *toga nečega*. U krajnjem slučaju, mogli

bismo reći da je duhovnost (da bi idealno trebala biti) temelj svake religije. Problemi su kroz povijest nastali u bukvalnom shvaćanju simbolike duhovnosti.

Da ne duljim – oprez vrijedi kao i kod alternativne medicine: ako na istome mjestu pronađete informacije o duhovnosti, i odmah ispod toga cjenik 'proizvoda za ekspresno dostizanje prosvjetljenja', bježite odatle. Za informacije o tome potrebna vam je jedna dobra knjiga; ostalo je na vama.

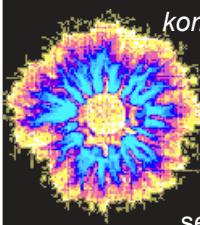
Dakle, duhovnost *nije* sustav vjerovanja, već prije

FUNNY FACT – znakovi inteligencije u svemiru

Na Euroviziji nije pobijedila moja štikla, što bi značilo da ipak ima nade za kolektivnu ljudsku pamet i međuzvjezdani projek IQ-a, kojeg konstantno tjeramo naniže, padajući na ljestvici naše kozmičke dimenzije na posljednje, 11.mjesto.

KIRLIJANOVA FOTOGRAFIJA

... je elektrotehnički postupak kojim se elektromagnetska komponenta bioenergetskog polja može trajno zabilježiti na film radi analize (dijagnostike) subjekta čije polje je uslikano. Bah, oduvijek sam volio ovako intuitivne definicije. Surfajući po netu nailazio sam na ljude koji se zaista obučavaju i rade sa takvom vrstom dijagnostike, i nisam pronašao niti jedan ozbiljan argument klasičara koji bi opovrgnuo autentičnost fotografija. Više teorije o tom području na hrvatskom, kao i slabašan pokušaj da vam se uvali ponešto proizvoda pronaći ćete na stranici <http://www.positiva.hr/kirljanovakamera.html>; pa ko voli... (Na slici: Energetska slika kapi vode iz prirodnog izvora.)

svega oslobođanje od svega što ste si utupili u glavu da jest, a u stvarnosti nije; rušenje mentalnih zidova koji su nam izgrađeni tijekom života, kako bi mogli okusiti djelić te bezvremenske stvarnosti do koje znanost nikako da doprije.

FUNNY FACT – gravitacijska sila

Bez gravitacijske sile dogodile bi se ovakve stvari:

- Zemljina vrtnja bi nas odbacila u svemir gdje bismo ubrzo odapeli
- Zrak bi također pobjegao u svemir, pa bi se ionako ugušili
- Svi planeti iz Sunčeva sustava bi odlutali u hladne dijelove svemira bez mogućnosti održavanja života, pa bi morali odgoditi subotnju pijanku
- Sunce bi eksplodiralo, pa bi nam na trenutak bilo vruće

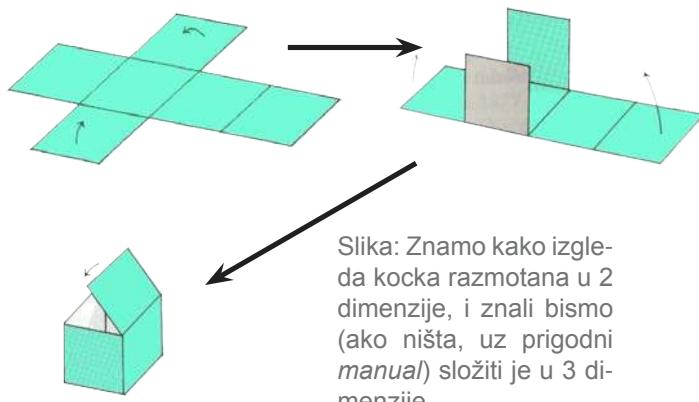
Od Buddhe do Struna

Teško je i glupo proći kroz ovakve teme a da se ne spomene nevjerojatan proces koji se zbiva na bivšem ratištu znanosti

FUNNY FACT – bez gravitacijske sile Sunce bi eksplodiralo??

Tako je. Zvijezda postoji zbog pravilno ugođene ravnoteže nuklearne sile, koja je nastoji raznijeti, i gravitacijske sile, koja je nastoji sažeti. Ako oduzmete tom kozmičkom omjeru gravitacijsku silu, Sunce će eksplodirati oslobađajući energiju biljuna hidrogenskih bombi. Nažalost, na tržištu još ne postoji krema za sunčanje sa faktorom koji bi pomogao pri sprječavanju pretvaranja tijela u ništa.

i religije/duhovnosti. Naime, čini se kako moderna znanost teži dokazivanju svega onoga što nam mnogobrojni mistici

već tisućama godina pokušavaju objasniti kroz osobna iskustva. Riječ je o prirodi stvarnosti, koja "postaje" toliko šokantna i neshvatljiva da je to za popizdit. Jednostavan primjer neshvatljivog su vam više dimenzije. Naši mozgovi djeluju trodimenzionalno, i u potpunoj su nemogućnosti zamisliti četverodimenzionalni objekt (zaboravite na

Einsteinovu 4. vremensku dimenziju – ovdje govorimo isključivo o prostornim dimenzijama). Eh sada, reklo bi se – pa koga briga uopće za više od tri dimenzije? Pa, matematiku briga. Kroz najnovije matematičke modele došlo se do razmatranja da postoji 11 dimenzija – a matematički modeli navodno nikada u povijesti nisu pogrešno predstavili neki djelić stvarnosti. Materija uopće nije ono što smo mislili da je. Naša tijela, drveće, brda i doline, flaša pive ili odrezak iz Raja – naposljetu su samo iluzija. Temelj svega što postoji su nezamislivo malene vibrirajuće strukture energije nazvane *strune*. Jedina razlika između čestica koje sačinjavaju mene i čestica koje čine Jennu Jameson jest način na koji strune vibriraju. Svemir po toj teoriji je jedna veličanstvena kozmička simfonija, a oko nas postoji mnogo toga više nego što smo u stanju percipirati svojim osjetilima.

O ovoj i masi sličnih tema mogao bih pisati tjednima, ali nadam se da sam približno objasnio bit. Poneki neuki znanstvenici cinično tvrde kako su današnji mistici pokupili poneke informacije iz kvantne mehanike i prilagodili je svojim "potrebama", što je nepotrebno komentirati kao nesuvisle izjave pošto se znanje iz područja duhovnosti nije mijenjalo tisućama godina, već je očito smjer "prilagodbe" obrnut.

S druge strane, znanstvenici koji su otvoreni i bez cementnih predrasuda vrlo često uzimaju u obzir duhovna učenja mistika i shvaćaju dodirne točke. Gdje je kraj tim ujedinjavanjima? Mistici nam govore da je sve zapravo Jedno, što god to za sada stvarno značilo. Znanost je pak u mukotrpnoj potrazi za jedinstvenom teorijom koja bi objasnila sve što se događa u Svemiru. Čini se kao da se sve svodi u istu točku, i čini se da će se to dogoditi vrlo uskoro.

(nastavak u sljedećem broju)

::EOČ

Igor Tomićić

Kraljevna na

POLA KILE CRVENOG GRAHA

Ili

~ Chilli Con Carne Mexico Tutorial ~

Za koliko?

- Za ubit **4 osobe**. Bez obzira na težinu, rasu, spol, fizičku izdržljivost ili titulu prvaka sa natjecanja u užderavanju svinjskim butovima. 4 osobe će taj dan biti klinički mrtve.
- Ozbiljne povrede nanijet će na **5 osoba**; ženski dio publike će sa velikog vjerotajnošću oslijepiti na par sati, dok će ostalima doći do privremene paralize "radne ruke".
- Za **6 ili više** ionako nemate dovoljno pribora za jelo.

Težina izvedbe:

Za prosječnog foijevca gotovo neizvedivo.

Vrijeme izvođenja:

Cijelo popodne ode ukurac.

Skupoča:

Iznenađujuće jeftino.

Sastavnica:

- **501g suhog crvenog graha**
- **Govedine onoliko za koliko imate para (barem 300g)**
 - 4 geometrijski prosječne glave luka
 - 4 – 9 režnja češnjaka (to vam je onaj dio češnjaka koji se bezobrazno dade odlomiti)
- **1 GMO paprika crvene boje uz dodatak hormona mladunčeta špiljskog medvjeda (*Ursus Spaeleous*)**
- **1 domaća trula paprika zelene boje ukradena na placu kod bake koja vam je prošli tjedan podvalila "travaricu"**
 - 4 rajčice/paradajza/onog crvenog koje nikako da pojeftini
- **5 velikih žličetina preko kojih po podu kaplje pire od rajčice/ paradajza/onog crvenog koje nikako da pojeftini**
 - Litera i pol već mistično skuhane mesnate juhe
 - Chilli u prahu
 - Ljuta i agresivna paprika u prahu
 - Sol, papar
 - [Br.osoba] x 6 pivi (0.5)
- **OPCIONALNO: Kiselo vrhnje K-Plus i peršin iz vrećice**

N A P O M E N A :

Grah treba staviti u hladnu vodu dan prije užderavanja. Dakle, planirajte odgodu rada prvi par dana pošto nema šanse da se sjetite tog jednostavnog čina iz prve, druge, treće ili četvrte.

1

Dakle, prije nego ste već odustali, operite grah i stavite da se namače u hladnoj vodi preko noći. Sakrijte ga ako tu večer imate feštu da ga ne zalijevate svakojakim kemikalijama na koje je otporan samo čovjek.

2

Probudili ste se prvi i zbog toga je na vama red da idete u frižider po pive. Ne zaboravite – što prije potegnete, prije će okus bakine "travarice" biti potisnut na drugo mjesto.

3

Popili ste pivu i morate pripremati hranidbeni MRP oko 13h ujutro, da bi do večeri imali što za jesti. Otvarate novu pivu i vadite nož.

4

Malo slatko govedo narežite na malene slatke krvave kockice 2x2 cm. Ako je govedo bilo u zamrzavanju, moglo bi stvarati poteškoće. Nosite se sa tim kako god znate.

5

Ogulite luk i češnjak, to ste valjda sposobni. Luk narežite na krugove (narežite ga onako nasumce, na kraju bi trebali na neku čudnu foru majčice prirode ostati krugovi). U ovome koraku bitno je shvatiti da u sljedećih tjedan dana nije preporučljivo prilaziti prstima blizu nosa (bilo čijeg).

6

Češnjak razrežite na molekule.

7

Očistite paprike (povadite im utrobe), pa ih narežite slično kao u prethodnom tutorialu. U biti ne, narežite ih na kockice.

8

Budite živčani jer nema dovoljno čistog posuđa za sve to povrće. Urlajte na cimera jer gleda funny clipove i drka po kompu umjesto da baci pomoć tamo di je najpotrebnija – u prepunom, usmrđenom sudoperu gdje se među fascinantno odbojnim ostacima posuđa zbiva popodnevna glazbena nastava evoluirane pljesni na nečemu bijelo/žuto/služavom.

9

Pijte pivu. Piva je dobra za vas.

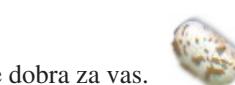
10

Zagrijte ulje u posudi do usijavanja, ubacite malo slatko nevino rastrgano govedo u ljutu vrućinu, te ga mijesajte dok ne prestane vrštati, ili dok ne poprimi nekakvu smeđu boju. Nemojte se uplašiti ogavne bijele pjene koja će vas pokušati napasti, ignorirajte ju dok ne nestane. Ili je pokupite sa žlicom i bacite na suđe koje upravo vaš cimer pere.

Izvadite govedinu iz tave. Po mogućnosti prstima.

11

Pijte pivu. Piva je dobra za vas.

12

Dodajte ulja u istu tavu, ubacite papriku, malo je pirjajte, ubacite luk, malo ga pirjajte, ubacite češnjak, malo ga pirjajte. Malo popirjajte sve zajedno dok ne omekša i kada ste sve zajedno malo popirjali izvadite van jer se dovoljno pirjalo. Nemojte previše pirjati jer će se inače prepirjati. Ja pirjam ti pirjaš on pirja. Mi pirjamo vi pirjate oni ... pirjaju?

13

Pijte pivu. Piva je dobra za vas.

14

Eh, sad slijedi nešto potpuno novo. Zove se BLANŠIRANJE. Za taj postupak potrebno je znati nekakve osnove kvantne mehanike, elektromagnetizma i nuklearne fizike. Uzmite si par minuta da proučite sve navedeno.

15

Nakon što ste savladali gradivo, učinite sljedeće: uzmite rajčice u jednu ruku, sa drugom rukom uzmite lončić i uspite vode u njega. Stavite lončić na vatru, čekajte da voda prokuha ili zakipi, ili da bude ono nešto u što ne biste stavljali prste. Uronite paradajz na manje od minute – ma, par sekundi – u vodu, odmah ga vadite van i stavite pod mlaz hladne vode. Na taj način lakše ćete oguliti sloj kože sa paradajza, što ćete dovragna i učiniti. I također izvadite paradajzima utrobu. Ako vam je žao bacit to sve, slobodno pojedite. Poznato je da se paradajz u probavnom traktu prilično dobro slaže sa pivom.

Narežite paradajz i dodajte ga tamo gdje ste stavili popirjani luk i papriku. Sjećate se valjda pirjanja.

... i nakon završetka ovog kompleksnog praktičnog koraka, morate se ozbiljno zapitati – gdje biste samo bili da niste savladali Maxwellove jednadžbe ili Heisenbergov princip neodređenosti? Paradajzi se sigurno ne bi pripremili sami od sebe!

16

Pijte pivu. Piva je dobra za vas. [//Subliminal message #4]

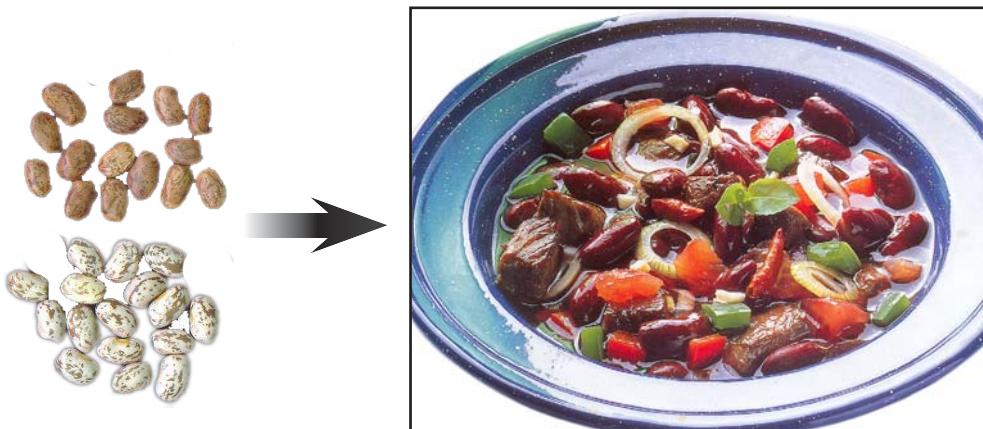
17

Jeste li upoznati sa terminom subliminalnih poruka?

18

Sjećate se da po sastavnici imate spremnu kuhanu juhu u loncu, i znate da ona mora igrati nekakvu ulogu u svemu ovome, ali nikako da dokučite koja je to uloga. E pa sada je vrijeme. Grah koji je veselo plivao u vodi tijekom noći i koji je sada nabubrio poput divovske kozmičke spužve alergične na svemirsku tvar, spreman je za plivanje u toj juhi. Dakle, isperite ga, operite, izribajte i ocijedite, pa ga bacite u lonac pun juhe. Odmah ubacite unutra i malo preslatko nevino voljeno šarmantno i bezbržno brutalno prebijeno zaklano raskasapljeno vakumirano srezano i upaljeno govedo, te onih 5 žlica pirea od rajčice/paradajza. Promiješajte. Razlijevajte. Pijte pivu. Piva je dobra za vas.

Slika! Ako ste nekim čudom uspjeli doći do ove faze neozlijedjeni, trebali biste pred čvaljama imati ovako nešto

19

Mazohistički trenuci:

Trpajte u lonac soli, papra, čilija i paprike u prahu do te mjere u kojoj mislite da ste već debelo pretjerali. Nakon te mjere usipajte čilija i paprike još barem toliko. Probajte sa žlicom okus i obavezno se opecite. Na taj način će chilli i paprika doći više do izražaja.

20

Kuhajte to sve na jakoj vatri barem 10 minuta. Pošaljite ekipu koja je naknadno došla po još pive. Nakon tih 10ak minuta paklenog proljevanja i uneredivanja svega što ima oblik, smanjite vatrnu i kuhajte oko sat vremena na laganoj vatri, možda više, možda manje, ko će ga znat. Otprilike 15 ili 20 minuta prije kraja ubacite unutra ono povrće koje ste pirjali. Sjećate se pirjanja?

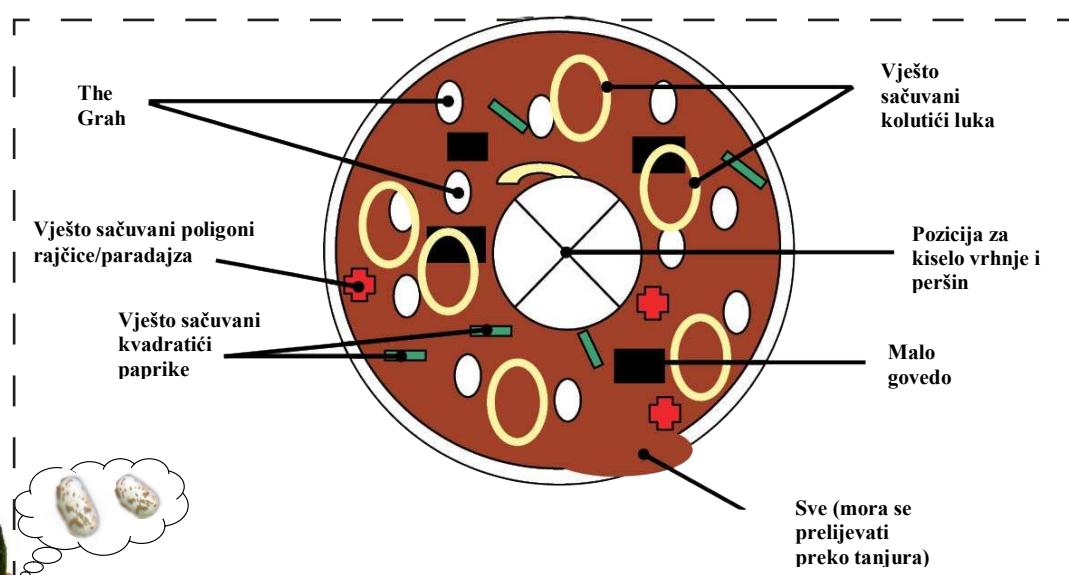
Ovdje se morate držati jednog pravila:

LUK I PAPRIKA NE SMIJU BITI IZGUBLJENI!

Što znači, pravilno rasporediti vrijeme pirjanja i nakon toga kuhanja povrća da se ne raspade u neraspoznatljive oblike svojstvene črčkarijama u vašem indeksu.

Dodatni prijedlozi:

Poslužiti uz 6 pivi po osobi. Kada se natrupa u tanjur, možete staviti žlicu kiselog vrhnja K-plus na vrh i posipati sa peršinom. Nije preporučljivo koristiti WC u istome gradu neko vrijeme.

Slika! Po običaju, konačna shema predmeta pohlepnog obžderavanja

::EOČ

Recept by Igor, B & Casa Mexicana
Text & grafika by Igor Tomićić

Koga voli Krešo? - vaša potpuno nevažna mišljenja o predavačima

Moj mentor iz snova je...

Vladimir Kovšca, dipl. oec.	20
dr. sc. Zlatko Erjavec	14
Sandra Kukec, dipl. oec.	12
dr. sc. Željko Hutinski	10
mr. sc. Valentina Kirinić	6
dr. sc. Miroslav Žugaj	6
Josip Novak, prof.	5
dr. sc. Blaženka Divjak	5
mr. sc. Marina Klačmer	4
dr. sc. Milivoj Ređep	4
Damir Horvat, prof.	4
Igor Balaban, dipl. inf.	3
Višnja Fara, prof.	2
Renata Mekovec, dipl. inf.	2
Mate Boban, dipl. inf.	2
dr. sc. Zvonimir Sabati	2
dr. sc. Stjepan Dvorski	2
dr. sc. Ružica Brčić	2
dr. sc. Marijan Cingula	2
dr. sc. Ladislav Miko	2
dr. sc. Krsto Kero	2
dr. sc. Božidar Kliček	2
Sam sebi	1
Nina Begičević, dipl. inf.	1
mr. sc. Miran Zlatović	1
Mario Konecki, dipl. inf.	1
Jennifer Lopez	1
dr. sc. Zvonimir Slakoper	1
dr. sc. Violeta Vidaček-Hainš	1
dr. sc. Stjepan Vidačić	1
dr. sc. Goran Bubaš	1
Andreja Kovačić, prof.	1

Najbolji/a asistent/ica

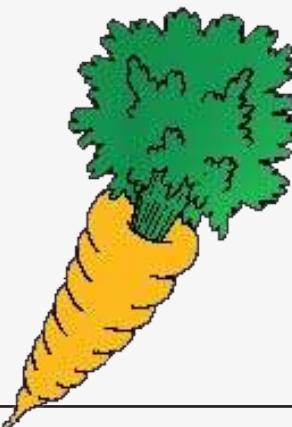
dr. sc. Zlatko Erjavec	52
Vladimir Kovšca, dipl. oec.	50
Sandra Kukec, dipl. oec.	12
mr. sc. Marina Klačmer	6
mr. sc. Miran Zlatović	5
Mirela Ostroški, prof	4
Renata Mekovec, dipl. inf.	4
Igor Balaban, dipl. inf.	4
mr. sc. Valentina Kirinić	2
Damir Horvat, prof.	2
Mario Konecki, dipl. inf.	2
mr. sc. Ksenija Vuković	1
dr. sc. Violeta Vidaček-Hainš	1

Najbolji/a profesor/ica

dr. sc. Stjepan Dvorski	66
dr. sc. Goran Bubaš	62
dr. sc. Krsto Kero	54
Andreja Kovačić, prof.	45
dr. sc. Ružica Brčić	38
dr. sc. Blaženka Divjak	37
dr. sc. Željko Hutinski	31
dr. sc. Miroslav Žugaj	34
dr. sc. Ladislav Miko	24
dr. sc. Marijan Cingula	20
dr. sc. Milivoj Ređep	19
Josip Novak, prof.	18
dr. sc. Zvonimir Sabati	15
dr. sc. Alen Lovrenčić	12
dr. sc. Nina Lipljin	12
dr. sc. Stjepan Vidačić	14
Vesna Šimunić, prof.	6
dr. sc. Tihomir Hunjak	5
Višnja Fara, prof.	5
dr. sc. Zvonimir Slakoper	1

Najpristupačniji profesor/ica sa 1. godine

dr. sc. Stjepan Dvorski	21
dr. sc. Goran Bubaš	16
dr. sc. Miroslav Žugaj	14
dr. sc. Ladislav Miko	13
dr. sc. Željko Hutinski	11
Josip Novak, prof.	11
dr. sc. Blaženka Divjak	10
dr. sc. Zvonimir Sabati	6
dr. sc. Krsto Kero	5
dr. sc. Milivoj Ređep	5
dr. sc. Tihomir Hunjak	5
dr. sc. Marijan Cingula	4
Andreja Kovačić, prof.	4
dr. sc. Stjepan Vidačić	2
dr. sc. Nina Lipljin	1
dr. sc. Zvonimir Slakoper	1

Anketu je proveo STAK u svibnju 2006. godine na uzorku od oko 200 studenata prve godine. Anketu je provedena anonimno, ali se iz vaših rukopisa vrlo lako daju identificirati autori pojedinih odgovora. Primamo keš i uplate na žiro račun.

Studentski list FOI-a

BROJ 03

Lipanj 2006., Varaždin

ORGANIZIRALA I PRIREDILA UDRUGA STUDENATA

S T A K

SPONZORI:

- Magic Telekom
- AIESEC Varaždin
 - Pivnica RAJ
 - Protenus d.o.o.

-The Crew:

- **Urednik:** Darko Ilić-Šikelj
- **Grafički urednici i DTP:** Igor Tomičić, Ivan Padavić
 - **Predsjednik udruge STAK:** Matija Turk

BRAVO!

Autor: Damir Jelić

Hrvatska Imagine Cup reprezentacija

Fotokopiranje i laserski ispis
crno/bijelo A4

0,25 kn

Fotokopiranje color A4

5,00 kn

Spiralni uvez

besplatan za više od 100 listova

Majica sa tiskom

30,00 kn